

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра обліку і аудиту**

«До захисту в ЕК»
Директор інституту(декан факультету)
Олег ШЕРЕМЕТ
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 20__р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
Ольга МИХАЙЛЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

«__» _____ 20__р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»

освітньо-професійної програми «Облік і аудит»
на тему: «Облік процесу збуту готової продукції та визнання доходів»

Виконав: здобувач 5 курсу, групи 2

Ренкас Софія Юріївна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Овдій Олена Василівна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент _____
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ - 2022р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь бакалавр
Напрямок підготовки 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри обліку і аудиту

О.В.Михайленко

«01» листопада 2021 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Ренкас Софії Юріївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Облік процесу збуту готової продукції та визнання доходів керівник роботи **ст.викладач , Овдій Олена Василівна,**
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом вищого навчального закладу від «26» жовтня 2021 року №841-КС
- 2.Строк подання студентом проекту(роботи) 01 лютого 2022 року.
3. Вихідні дані до проекту (роботи) Закони України, Постановки Кабінету Міністрів, фінансова, статистична та податкова звітність ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” за 2019-2020 роки, первинні документи ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Вступ. Розділ I. Теоретико-методичні основи збуту готової продукції та визнання доходів ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”. Розділ II. Аналіз діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, організація і методика проведення економічного аналізу з збуту готової продукції та визнання доходів. Розділ III. Методичні основи аудиту аудиту ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”. висновки та пропозиції. Список використаних джерел
5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
Рис. Схема структури управління підприємством Рис. Схема структури управління підприємством Рис. Схема структури бухгалтерії на підприємстві Рис. Класифікація готової продукції

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 01 листопада 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	02.10.21-17.10.21	Виконано
2	Розділ I. Теоретико-методичні основи збуту готової продукції та визнання доходів ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”	18.10.21-14.11.21	Виконано
3	Розділ II. Аналіз діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, організація і методика проведення економічного аналізу з збуту готової продукції та визнання доходів	15.11.21-12.12.21	Виконано
4	Розділ III. Методичні основи аудиту аудиту ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”	13.12.21-16.01.22	Виконано
5	Загальні висновки і пропозиції	17.01.22-23.01.22	Виконано
6	Перелік використаної літератури	24.01.22-30.01.22	Виконано

Здобувач _____ Ренкас С. Ю.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Овдій О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

В роботі проведена економічна характеристика діяльності підприємства, теоретичні та практичні аспекти обліку, аналізу і аудиту обліку збуту готової продукції та визнання доходів на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.

Метою даної кваліфікаційної роботи є вдосконалення обліку, аналізу й аудиту готової продукції та формування фінансових результатів від її реалізації на підприємствах.

Аналіз проведений з використанням фінансових та статистичних звітів 2019-2020 років.

У першому розділі розглядаються теоретико-методичні основи обліку збуту готової продукції та визнання доходів ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.

У другому розділі розглядається структура підприємства, аналізується діяльність ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, та проведено економічний аналіз збуту готової продукції та визнання доходів.

У третьому розділі розглядаються методичні основи аудиту збуту готової продукції та визнання доходів на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.

У висновках підводиться підсумок проведеного дослідження.

Ключові слова: готова продукція, витрати на збут, реалізація, облік, дохід від реалізації, аналіз, фінансовий результат.

ANNOTATION

The paper describes the economic characteristics of the enterprise, theoretical and practical aspects of accounting, analysis and audit of accounting for finished products and revenue recognition at PRJSC “ENNI FOODS”.

The purpose of this qualification work is to improve the accounting, analysis and audit of finished products and the formation of financial results from implementation in enterprises.

The analysis was conducted using the financial and statistical reports of 2019-2020.

The first section considers the theoretical and methodological foundations of accounting for finished products and revenue recognition of PJSC PRJSC “ENNI FOODS”.

The second section considers the structure of the enterprise, analyzes the activities of PRJSC “ENNI FOODS”, and conducted an economic analysis of sales of finished products and revenue recognition.

The third section considers the methodological basis of the audit of finished goods sales and revenue recognition at PRJSC “ENNI FOODS”.

The conclusions summarize the study.

Key words: finished products, sales costs, sales, accounting, sales revenue, analysis, financial result.

План	
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗБУТУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ НА ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	5
1.1. Економічна сутність збуту готової продукції та визнання доходів.....	5
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту збуту готової продукції та визнання доходів.....	10
1.3. Первинний, синтетичний та аналітичний облік збуту готової продукції та визнання доходів.....	12
1.4. Розкриття інформації про збут готової продукції та визнання доходів у звітності.....	22
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ З ЗБУТУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ.....	26
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	26
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” за 2019-2020 роки.....	30
2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз збуту готової продукції та визнання доходів.....	35
РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	48
3.1. Завдання та методи аудиту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	48
3.2. Порядок проведення аудиту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	51
3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.....	61
ВИСНОВКИ	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
ДОДАТКИ.....	71

ВСТУП

Актуальність теми. Збут та визнання доходу завершує операційний цикл у діяльності підприємства. У ринкових умовах процедури її планування передують виробничий процес. Підприємство має виробляти ту продукцію, яка користується попитом на ринку збуту. Головну роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства відіграє система контролю за реалізацією продукції, оскільки вона впливає на фінансовий результат, який є узагальнюючим показником роботи підприємства. За таких умов завданням обліку є забезпечення управлінського персоналу інформацією для оперативного регулювання реалізації продукції, планування майбутньої діяльності, запобігання суб'єктивності у процесі прийняття рішень.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вдосконалення обліку, аналізу й аудиту готової продукції та формування фінансових результатів від її реалізації на підприємствах. Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі завдання:

- визначити поняття категорій „готова продукція”, „збут продукції”, „визнання доходу” систематизувати підходи економістів до їх класифікації та визначення вартісної оцінки;
- критично оцінити законодавче та методичне забезпечення і сучасний порядок відображення операцій з обліку готової продукції та її збуту;
- розкрити сучасну методику організації обліку готової продукції та її збуту, що полягає у систематизації та відображенні інформації у первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку;
- внести пропозиції щодо вдосконалення системи організації обліку продукції
- провести діагностику операцій з готовою продукцією та її збутом з підприємства, встановити зміни, вплив факторів на ці зміни та виявити внутрішні резерви підприємства для збільшення обсягів готової продукції;
- розробити організаційну модель внутрішнього аудиту реалізації готової продукції та фінансових результатів діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.

Об'єктом дослідження є виробнича та фінансова діяльність ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ".

Предметом дослідження виступає сучасна система обліку, аналізу та аудиту готової продукції, її збуту на хлібопекарських підприємствах. Методи дослідження. Методичною основою дипломного дослідження є діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв'язку.

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗБУТУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ НА ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

1.1. Економічна сутність збуту готової продукції та визнання доходів

Готова продукція займає вагоме місце в діяльності суб'єкта господарювання, оскільки вона є одним із джерел надходження доходу, що в свою чергу є основною ціллю підприємства. Тому для цього потрібно чітко визначити дане поняття.

Згідно з П(С)БО 9 [4] та МСБО 2 «Запаси» [22], готова продукція є частиною запасів підприємства. Готова продукція це така, що повністю відповідає технічним та якісним вимогам, і та що вироблена з ціллю майбутнього продажу.

Для цілей обліку і аналізу до запасів включають:

- сировину, основні й допоміжні матеріали тощо;
- незавершене виробництво;
- готову продукцію, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу і відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом;
- товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу;
- малоцінні та швидкозношувані предмети;
- молодняк тварин і тварини на відгодівлі, продукцію сільського і лісового господарства.

П(С)БО 16 «Витрати» [23] розкриває інформацію, що стосується формування собівартості готової продукції, а також відображення даних у фінансовій звітності.

До виробничої собівартості продукції включаються:

- Прямі матеріальні витрати:
 - вартість сировини та основних матеріалів;

- купівельних напівфабрикатів;
- комплектуючих виробів;
- допоміжних та інших матеріалів, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат.

- Прямі витрати на оплату праці - заробітна плата та інші виплати робітникам, зайнятим у виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат.

інші прямі витрати - включаються всі інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат, зокрема відрахування на соціальні заходи, плата за оренду земельних і майнових паїв, амортизація, витрати від браку, які становлять вартість остаточно забракованої продукції (виробів, напівфабрикатів), та витрати на виправлення браку за вирахуванням: остаточно забракованої продукції за справедливою вартістю; суми, що відшкодовується працівниками, які допустили брак; суми, що одержана від постачальників за неякісні матеріали і комплектуючі вироби тощо.

- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати:

- витрати на управління виробництвом;
- амортизація основних засобів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення;
- амортизація нематеріальних активів загальновиробничого призначення;
- витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальновиробничого призначення;
- витрати на вдосконалення технології й організації виробництва;
- витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень;

- витрати на обслуговування виробничого процесу;
- витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього природного середовища;
- інші витрати (внутрішньозаводське переміщення матеріалів, деталей, напівфабрикатів, інструментів зі складів до цехів і готової продукції на склади; нестачі незавершеного виробництва; нестачі і втрати від псування матеріальних цінностей у цехах; оплата простоїв тощо).

Врахування витрат при виготовленні продукції є найважливішим інструментом управління підприємством. Необхідність врахування витрат на виробництво зростає по мірі того, як ускладнюються умови господарської діяльності і зростають вимоги до рентабельності. Підприємства, які є господарсько незалежними, повинні мати чітку уяву про окупність різних видів готової продукції, ефективності кожного рішення, що приймається і їх вплив на фінансові результати, а також на величину витрат.

Економісти категорію «готова продукція» розглядають як таку, що уже не потребує обробки, знаходиться на фінішному етапі технічного випробування, приймання, укомплектування, відповідно до тих вимог, які зазначені у договорах із замовниками.

Операції з готовою продукцією, які проводяться на підприємстві:

- випуск продукції з виробництва і здача її на склади;
- зберігання продукції на складах підприємства;
- відпуск продукції і відправка (відвантаження) покупцям;
- відпуск продукції для внутрішніх потреб основних цехів, для збуту продукції (наприклад, тара власного виробництва) та ін.;
- реалізація продукції (одержання грошей від покупців за відпущену продукцію).

Існує велика кількість напрацювань, які стосуються розкриття сутності категорії «готова продукція», але немає єдиної думки, до якої схиляються бухгалтери та економісти.

Готовою продукцією, призначеною для продажу, вважають закінчені обробкою вироби, які пройшли випробування, приймання і відповідають технічним вимогам і стандартам. Головне завдання обліку готової продукції і її реалізації – точно та своєчасне відображення надходження, зберігання, руху і реалізації продукції в системі бухгалтерських рахунків.

Лень В.С. та Гливенко В.В. до готової продукції відносять також вироби (напівфабрикати), обробку яких закінчують на інших підприємствах [25]. Терещенко Л. О. та Матієнко-Зубенко І.І. стверджують що до готової продукції належать виконані певні роботи для інших підприємств або надані їм послуги.

Найбільш широко і точно охарактеризував поняття готової продукції Бутинець Ф. Ф. Він наголосив, що це поняття включає в себе не тільки продукцію, яка завершила всі стадії виробництва, а й виріб чи послугу, які готові для використання [24].

Основною задачею підприємств харчової промисловості є найбільш повне забезпечення попиту населення високоякісною продукцією. Темпи зростання обсягу виробленої продукції, підвищення її якості безпосередньо впливають на величину витрат, прибуток і рентабельність підприємства.

Обсяг виробництва і реалізації продукції є взаємозалежними показниками. В умовах обмежених виробничих можливостей і необмеженому попиті на перше місце висувається обсяг виробництва продукції. Але по мірі насичення ринку і посилення конкуренції не виробництво визначає обсяг продажу, а навпаки, можливий обсяг продажу є основою розробки виробничої програми. Підприємство повинно виробляти тільки ту продукцію і в такому обсязі, які воно може реально реалізувати.

Реалізованою продукцією підприємства вважається продукція (товари, роботи, послуги, за яку покупцеві (замовникові) пред'явлені розрахункові документи. Пред'явленими розрахунковими документами (покупцеві, замовникові) вважаються документи з моменту подачі їх до установи банку (за умови здійснення розрахункових операцій через установи банків), або

передачі їх покупцеві (замовникові) відповідно до умов, передбачених договором (контрактом), тобто без участі установ банків.

Якщо покупець (замовник) за умовами договору одержує продукцію безпосередньо на підприємстві-виготовлювачі, то така продукція вважається реалізованою після видачі і відповідного оформлення документами та пред'явлення покупцеві-замовникові розрахункових документів.

Реалізованою вважається також продукція, за яку підприємство-продавець одержало плату або авансові платежі.

Внаслідок реалізації підприємство отримує дохід – збільшення економічних вигід внаслідок надходження активів і/або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання в господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийнятного рівня підприємницького ризику [28], згідно Шмиголя Н.М.

Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається в разі наявності всіх наведених нижче умов:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Дохід не визнається, якщо здійснюється обмін продукцією (товарами, роботами, послугами та іншими активами), які є подібними за призначенням та мають однакову справедливую вартість.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту збуту готової продукції та визнання доходів

На сьогоднішній день операції, пов'язані з обліком готової продукції, витрат на збут продукції (робіт, послуг) та визнання доходу, здійснюються на підставі:

1. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] визначені правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

2. У Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. [2] визначається мета, склад та принципи складання фінансової звітності та регулюється відображення готової продукції та результатів реалізації в усіх формах фінансової звітності.

3. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" від 08.10.1999 р. [3] визначається методологічна основа формування інформації щодо бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості та її розкриття у фінансовій звітності, а також застосовується для оцінки та розкриття інформації про дебіторську заборгованість, визначених з урахуванням інших законодавчих актів.

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" від 20.10.1999 р. [4] визначає методи і принципи формування в обліку інформації щодо запасів, їх розкриття у фінансовій звітності.

5. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 "Дохід" від 29.11.1999 р. [5] визначаються принципи методів формування бухгалтерського обліку для інформації про доходи компанії та їх розкриття у фінансовій звітності.

6. План рахунків обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій, затверджений наказом

Мінфіну України [6], дає чітку інформацію про можливості відображення готової продукції та супутніх об'єктів обліку (тара, пакування, брак тощо) на бухгалтерських рахунках з метою виокремлення кожної однорідної групи об'єктів.

7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку [7] визначає мету та процедуру ведення бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про рух та наявність активів, капіталу, зобов'язань та діяльності підприємств.

8. У Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 18 “Дохід” [10] визначається методологічна основа поняття доходу, його визнання, визначення облікового підходу до доходу, який виникає в результаті певних типів операцій та подій.

9. Податковий кодекс України [11] регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження.

10. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [12] визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

11. Наказ № 88 24.05.1995 “Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку” [13] встановлює порядок створення, прийняття і відображення у бухгалтерському обліку, а також зберігання первинних документів, облікових регістрів, бухгалтерської та іншої звітності, що ґрунтується на даних бухгалтерського обліку, підприємствами

Отже, нормативне забезпечення обліку збуту готової продукції та визнання доходу містить у своєму переліку велику кількість законодавчих актів, основною метою яких є забезпечення контролю за виробництвом, зберіганням і збутом готової продукції, регулюванням визнання доходу та

загалом обліку необоротних та інших активів, а також достовірності бухгалтерського обліку та надійності здійснення контролю.

1.3. Первинний, синтетичний та аналітичний облік збуту готової продукції та визнання доходів

Важливою умовою правильного обліку випуску, відвантаження (реалізації), а також забезпечення збереження продукції підприємства є своєчасне документальне оформлення таких операцій.

Здавання готової продукції з цеху на склад підприємства оформляють приймально-здавальними накладними або актами. У необхідних випадках до цих накладних (актів) додають акти приймання продукції представниками замовника або акти про технічне випробування продукції.

Форми таких документів підприємство розробляє самостійно з урахуванням вимог до наявності обов'язкових реквізитів первинних документів, передбачених ст. 9 Закону №996 [12] і п. 2.4 Положення № 88 [13].

Крім перелічених первинних документів, може застосовуватися накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів (типова форма № М-11).

Як правило, такі документи виписують у двох примірниках:

- перший примірник залишається на складі і слугує підставою для записів у картках складського обліку;
- другий примірник з розпискою завідувача складу у прийманні продукції повертається цеху-здавальнику.

Готові вироби, що надійшли на склади, перебувають у розпорядженні відділу збуту. Він же здійснює відвантаження готової продукції відповідно до договорів постачання. Для цього, як правило, оформляється наказ-накладна або накладна. Перший документ є наказом складу на відпуск або відвантаження готової продукції покупцям, в якому об'єднано два документи: наказ складу на відпуск (відвантаження) продукції та накладна на відпуск продукції зі складу.

Готові вироби, що надійшли на склади, перебувають у розпорядженні відділу збуту. Він же здійснює відвантаження готової продукції відповідно до договорів постачання. Для цього, як правило, оформляється наказ-накладна або накладна. Перший документ є наказом складу на відпуск або відвантаження готової продукції покупцям, в якому об'єднано два документи: наказ складу на відпуск (відвантаження) продукції та накладна на відпуск продукції зі складу.

При вивезенні продукції автотранспортом виписують товарно-транспортну накладну.

В таблиці 1.1 наведено документи, які оформлюються в ПРАТ «ЄННІ ФУДЗ» при реалізації готової продукції.

Таблиця 1.1

Оформлення етапів господарських операцій первинними документами.

№	Етапи господарської операції	Первинний документ
1	Відпуск товару зі складу, передача водію для доставки	Товарно-транспортна накладна (ТТН)
2	Отримання другого екземпляру ТТН від перевізника з відмітками покупця про отримання	
3	Наприкінці звітнього місяця контрольна звірка видаткових накладних, за якими поставлено товар, та зведеної інформації від перевізника	Зведений реєстр видаткових накладних, який формується на підставі даних складу за звітний місяць з відмітками про отримання або оригіналу видаткової накладної, або ТТН (з відмітками покупця про отримання)
		Звіт перевізника з переліком видаткових накладних, пунктів доставки, отримувачів, з датами та часом доставки
4	Додатковий контроль для визнання доходу	Акт звірки з покупцем
		Банківська виписка з підтвердженням оплати від покупця

Дохід від продажу слід визнавати за наявності декількох «контрольних точок», а саме таких: продаж підтверджується інформацією у звіті складу про

відпуск товару, наявністю другого екземпляру ТТН з позначками про отримання товару покупцем, даними перевізника про доставку контрагенту та додатково актом звірки з контрагентами або банківською випискою про надходження оплати.

Таким чином, ризики невизнання в бухгалтерському обліку доходу в разі відсутності видаткової накладної з відміткою покупця за наявності додаткових первинних документів, які свідчать про передачу ризиків володіння та високу вірогідність отримання економічних вигід, відсутні.

Аналітичний облік за рахунком 23 ведеться за видами виробництв, статтями витрат і видами або групами продукції, що виробляється. На великих виробництвах аналітичний облік витрат може вестися за підрозділами підприємства та центрами витрат і відповідальності.

В аналітичному обліку можна відображати готову продукцію за обліковими цінами. При списанні готової продукції з рахунка 26 “Готова продукція” суму відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами визначають як добуток рівня (відсотка) відхилень і вартості відпущеної зі складу готової продукції за обліковими цінами.

Рівень (відсоток) відхилень визначають шляхом ділення суми відхилень на початок місяця та суми відхилень за продукцією, що надійшла на склад із виробництва за звітний місяць, на суму вартості залишку готової продукції за обліковими цінами на початок місяця та вартості оприбуткованої за звітний місяць із виробництва на склад готової продукції за обліковими цінами. Суму відхилень фактичної виробничої собівартості готової продукції від її вартості за обліковими цінами, котру відносять до реалізованої продукції, відображають за кредитом рахунка 26 “Готова продукція” і дебетом відповідних рахунків, на котрих відображено вибуття готової продукції.

Аналітичний облік готової продукції здійснюють за її видами щодо

матеріально відповідальних осіб за масою, кількістю та собівартістю або оптовими цінами.

Аналітичний облік доходів від реалізації ведеться за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту та іншими напрямками, визначеними підприємством.

На субрахунку 704 «Вирахування з доходу» за дебетом відображаються суми надходжень за договорами комісії, агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітентів, принципалів; сума наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернених покупцем продукції та товарів та інші суми, що підлягають вирахуванню з доходу. За кредитом субрахунку 704 відображається списання дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».

В бухгалтерії на підставі приймально-здавальних документів складається накопичувальна відомість випуску готової продукції, дані якої використовують для контролю за виконанням завдання по обсягу виробництва і для бухгалтерських записів на рахунках синтетичного обліку.

Синтетичний облік наявності і руху готової продукції за фактичною собівартістю ведеться на активному рахунку 26 «Готова продукція». Оприбуткування випущеної з виробництва продукції відображається по дебету рахунку 26 «Готова продукція» і кредиту рахунку 23 «Виробництво»

Розглянемо основні рахунки щодо руху готової продукції наведено в таблиці 1.2:

Таблиця 1.2

Кореспонденція рахунків з обліку готової продукції

№	Назва операції	Дебет	Кредит
1.	Оприбуткована готова продукція, випущена основними і допоміжними цехами; напівфабрикати власного виробництва, продукція обслуговуючих виробництв і господарств, призначена для реалізації	26 «Готова продукція»	23 «Виробництво», 25 «Напівфабрикати»
2.	Передана на склад продукція, одержана від сільськогосподарського виробництва (рослинництва, підрозділів та ін.)	27 «Продукція с/г виробництва»	23 «Виробництво»

Продовження таблиці 1.2

№	Назва операції	Дебет	Кредит
3.	Здійснена до оцінка готової продукції	26 «Готова продукція»	423 «Дооцінка активів»
4.	Здійснена уцінка готової продукції	946 «Втрати від знецінення запасів»	26 «Готова продукція»
5.	Готова продукція, використана для власних потреб підприємства, переводиться до складу матеріалів	23, 94 «Інші витрати операційної діяльності»	26 «Готова продукція»
6.	Готова продукція, використана для внутрішніх потреб основних і допоміжних цехів, для загально виробничих і господарських потреб	23, 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати»	26 «Готова продукція»
7.	Списана виробнича собівартість реалізованої продукції	90 «Собівартість реалізації»	26 «Готова продукція»
8.	Готова продукція, передана безкоштовно іншим підприємствам, інтернатам та ін.	90 «Собівартість реалізації»	26 «Готова продукція»
9.	Витрати готової продукції (при стихійному лихові, некомпенсованому – пожежах, аваріях тощо)	99 «Надзвичайні витрати»	26 «Готова продукція»
10.	Виготовлені і передані на склад напівфабрикати	25 «Напівфабрикати»	23 «Виробництво»
10	Передані на склад готової продукції напівфабрикати, призначені для реалізації	26 «Готова продукція»	25 «Напівфабрикати»
11.	При інвентаризації виявлені лишки готової продукції	26 «Готова продукція»	719 «Інші доходи від операційної діяльності»
12.	Готова продукція, призначена для власних потреб, оприбуткована як матеріали	20 «Виробничі запаси»	26 «Готова продукція»
13.	Готова продукція, призначена для власних потреб, оприбуткована як МШП	22 «Малоцінні та швидкозношувані предмети»	26 «Готова продукція»
14.	Використана готова продукція для внутрішніх потреб цехів; повернена готова продукція в цех для оздоблення	23 «Виробництво»	26 «Готова продукція»
15.	Недостача, виявлена при інвентаризації готової продукції, віднесена на винну особу	375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків»	26 «Готова продукція»

Продовження таблиці 1.2

№	Назва операції	Дебет	Кредит
16.	Списана нестача готової продукції, що виявлена в процесі її збереження та реалізації, якщо на час установлення нестачі винуватця не встановлено (одночасно сума такої нестачі відображається на позабалансовому рахунку 07)	947 «Нестачі і втрати від псування цінностей» 07	26 «Готова продукція»
17.	Списана на інші витрати операційної діяльності вартість готової продукції, використаної для потреб житлово-комунальних і обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних закладів, будинків відпочинку, санаторіїв та інших закладів оздоровчого та культурного призначення тощо	949 «Інші витрати операційної діяльності»	26 «Готова продукція»
18.	Списана первісна вартість готової продукції, втрачених внаслідок стихійного лиха (повеней, землетрусів, і-раду тощо); в результаті техногенних катастроф і аварій, що сталися на самому підприємстві чи іншому підприємстві; від інших надзвичайних подій	99 «Надзвичайні витрати»	26 «Готова продукція»
19.	Списання витрат на рахунок № 79 «Фінансові результати»	79	90,92,94,99

Виконані і здані за актами замовникам роботи списуються з кредита рахунка 23 «Виробництво» на дебет рахунка 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг».

Для обліку випуску готових виробів з виробництва бухгалтерія складає відомість випуску готової продукції, зданої на склади підприємства, в натуральному і вартісному вираженні. Дані цієї відомості використовують для контролю за виконанням завдання по обсягу виробництва і для бухгалтерських записів на рахунках синтетичного обліку.

У синтетичному обліку для відображення собівартості реалізованої продукції використовують рахунок 90 „Собівартість реалізації”. На цьому рахунку по дебету формують собівартість реалізованої продукції шляхом

перенесення виробничої вартості із кредиту рахунка 26 „Готова продукція”, а також списуються непрямі нерозподілені загальновиробничі витрати із кредиту рахунка 91 „Загальновиробничі витрати”.

У кінці кожного місяця рахунок 90 закривається (списується) на дебет рахунка 79 „Фінансові результати”. Непрямі накладні витрати, які пов’язані зі збутом продукції, доведенням її до покупця, додаткові витрати на пакування реалізованої продукції, транспортні витрати, витрати щодо оплати вантажно-розвантажуваних робіт, обліковуєть протягом місяця на рахунку 93 „Витрати на збут”.

А у кінці звітного періоду рахунок закривають, шляхом списання усієї суми витрат з кредиту 93 рахунка у дебет 79 „Фінансові результати”. Таким чином, рахунок 79 по завершенню звітного періоду дозволяє акумулювати інформації про витрати, понесені на виробництво і збут готової продукції за цей період – ця інформація наводиться у дебетовій стороні, а також інформацію про отриманий дохід (виручку) без непрямих податкових навантажень від реалізації згаданої продукції – кредит рахунка 79.

Остання операція формується проведенням суми з дебету рахунка 70 „Доходи від реалізації”, де відображають за відповідними субрахунками отримання доходів. У зв’язку з реалізацією продукції підприємство здійснює витрати, пов’язані з вивезенням цієї продукції своїм транспортом. Ці витрати відносяться за рахунок підприємства і включаються до складу витрат, на збут. Вивезення відвантаженої продукції можливе також і транспортом сторонньої організації.

На досліджуваному підприємстві ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, удосконалення синтетичного і аналітичного обліку готової продукції має велике значення для зниження трудомісткості, підвищення чіткості обліку, зменшення часу документообігу.

Рахунок 70 призначений для узагальнення інформації про доходи і має субрахунки, наведені в Таблиці 1.3:

Зміст субрахунків до 70 рахунку.

№ субрахунку	Зміст
701	«Дохід від реалізації готової продукції»
702	«Дохід від реалізації товарів»
703	«Дохід від реалізації робіт і послуг»
704	«Вирахування з доходу»
705	«Перестраховування»
706	«Дохід від реалізації кінцевої продукції»

За кредитом субрахунків 701 - 703 відображають збільшення (одержання) доходу, а за дебетом – належну суму непрямих податків (акцизного збору, податку на додану вартість та інших, передбачених законодавством).

Аналітичний облік доходів від реалізації ведуть за видами (групами) продукції, товарів, робіт, послуг, регіонами збуту та іншими напрямками, визначеними підприємствами. На субрахунку 704 «Вирахування з доходу» за дебетом відображають суми надходжень за договорами комісії, агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітентів; сума наданих після дати реалізації знижок покупцям, вартість повернених покупцем продукції та товарів. За кредитом субрахунку 704 відображають списання дебетових оборотів на рахунок 79 «Фінансові результати».

Продукція вважається проданою з того часу, коли право на її власність перейшло від продавця до покупця. Оплата за реалізовану продукцію може здійснюватися у момент передачі покупцю, після відвантаження продукції (наступна оплата) або до відвантаження продукції (попередня оплата). В зв'язку з цим можливі два методи обліку: нарахування і касовий. Метод нарахування полягає в тому, що реалізацію відображають у момент відпуску товарів покупцю незалежно від термінів оплати. Касовий метод передбачає

відображати процес реалізації після відпуску товарів і одержання оплати за них.

У разі реалізації продукції окремим працівникам та різним фізичним особам зі складів за готівку використовують накладні та прибуткові касові ордери. У разі продажу продукції, здачі виконаних робіт продавець виписує податкову накладну для відображення податку на додану вартість.

ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” працює як за повною передоплатою, так і за післяплатою. Друге використовують лише для постійних покупців. Розглянемо бухгалтерські проводки по даним операціям:

Таблиця 1.4

Бухгалтерські проводки з обліку доходів від реалізації готової продукції (передоплата) на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

№ п/п	Зміст ГО	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис. грн.	Первинний документ
		Дебет	Кредит		
1	Отримана передоплата	311	681	84	Банківська виписка
2	Податкове зобов’язання по ПДВ	643	641	14	Податкова накладна
3	Відвантажено готову продукцію	361	701	84	Видаткова накладна, ТТН
4	Податкове зобов’язання по ПДВ	701	643	14	Податкова накладна
5	Списано готову продукцію зі складу по собівартості	901	26	44,1	Розрахунок (довідка) бухгалтера
6	Залік взаємозаборгованостей	681	361	84	
7	Закриття рахунку доходів	701	79	70	

Продовження таблиці 1.4

№ п/п	Зміст ГО	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис. грн.	Первинний документ
		Дебет	Кредит		
8	Закриття рахунку витрат	79	901	44,1	Розрахунок (довідка) бухгалтера
9	Нараховано податок на прибуток	98	641	4,662	
10	Закриття податку на прибуток	79	98	4,662	
11	Чистий прибуток	79	441	21,238	

Таблиця 1.5

Бухгалтерські проводки з обліку доходів від реалізації готової продукції (післяплата) на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

№ п/п	Зміст ГО	Кореспондуючі рахунки		Сума, тис. грн.	Первинний документ
		Дебет	Кредит		
1	Відвантажена готова продукція покупцю	361	701	117	Видаткова накладна, ТТН
2	Податкове зобов’язання по ПДВ	701	643	19,5	Податкова накладна
3	Списано готову продукцію зі складу по собівартості	901	26	78,35	Розрахунок (довідка) бухгалтера
4	Надійшли кошти від покупця	311	361	117	Банківська виписка
5	Закриття рахунку доходів	701	79	97,50	Розрахунок (довідка) бухгалтера
6	Закриття рахунку витрат	79	901	78,35	
7	Нараховано податок на прибуток	98	641	3,447	
8	Закриття податку на прибуток	79	98	3,447	
9	Чистий прибуток	79	441	15,703	

На складі в облікових регістрах (картках, відомостях, сальдових відомостях, оборотних відомостях або книзі складського обліку) готова продукція обліковується в кількісному виразі.

На ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” кількісний облік готової продукції за її видами та місцями зберігання організований в сортових картках складського обліку. При цьому способом в бухгалтерії складають або обробляють групувальні відомості оприбуткування продукції за її видами в розрізі підрозділів-виробників та за місцями зберігання. Також залишки готових виробів періодично інвентаризуються.

1.4. Розкриття інформації про збут готової продукції та визнання доходів у звітності

Інформація, яка стосується виготовленої продукції, ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” подає майже в усіх формах фінансової звітності підприємств, основним джерелом з яких є форма №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)».

Залишки готової продукції у балансі відображаються за фактичною виробничою собівартістю у другому розділі активу балансу «Оборотні активи». Готову продукцію, товари і незавершене виробництво підприємство включає до однієї статті балансу – «Запаси» (ряд. 1100). У даному рядку вказують інформацію про запаси кінцевих виробів на складі, які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками і відповідають технічним умовам і стандартам.

Необхідні дані про сальдо на кінець звітного періоду, для включення їх у звітність, розраховують шляхом формування Оборотно-сальдової відомості по рахунку 26 «Готова продукція».

Виробництво продукції неможливе без відповідних ресурсів, з яких така продукція виготовляється. Інформацію про сировину та матеріали, які використовують у виробничому процесі також включають до статті «Запаси», а для розрахунку кінцевих сальдо формують оборотні відомості по

рахунках бухгалтерського обліку 20 «Виробничі запаси», 22 «МШП» і 25 «Напівфабрикати».

У статті «Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги» відображається заборгованість покупців або замовників за надану їм продукцію (крім заборгованості, яка забезпечена векселем). У підсумок Балансу включається чиста реалізаційна вартість, яка визначається шляхом вирахування з дебіторської заборгованості резерву сумнівних боргів [3].

Якщо підприємство здійснювало продаж готової продукції по передоплаті, то у балансі показують зобов'язання підприємства, а дані для заповнення відповідного рядка беруть з кінцевого сальдо рахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними».

На субрахунку 641 "Розрахунки за податками" ведеться облік податків, які нараховуються та сплачуються відповідно до чинного законодавства (податок на прибуток, податок на додану вартість інші податки).

На субрахунку 643 "Податкові зобов'язання" ведеться облік суми податку на додану вартість, визначеної виходячи з суми отриманих авансів (попередньої оплати) за готову продукцію, що підлягають відвантаженню.

Для обліку витрат з податку на прибуток призначений рахунок 98 «Податок на прибуток». За його дебетом відображають нарахування податку на прибуток, за кредитом — віднесення на фінансові результати з відображенням на рахунку 79.

Усі доходи і витрати звітного періоду, пов'язані з виготовленням і реалізацією готової продукції, відображено у формі №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». При визнанні доходу застосовують норми ПСБО 15 «Дохід», відповідно до якого дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, інших активів) визнається в разі наявності всіх наведених нижче умов:

- покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);

- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені.

Реалізуючи готову продукцію підприємства обов'язково списують її собівартість. При цьому виробнича собівартість реалізованої продукції розкривається у статті 2050 «Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)». Для цього використовуються дані бухгалтерського рахунку 90. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) розраховують відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» і П(С)БО 16 «Витрати».

Визначення доходів від реалізації продукції, а також її собівартості дає можливість розрахувати валовий прибуток чи збиток. Отриманий результат повинен відповідати даним рахунку 791 «Результат операційної діяльності».

Інформація, пов'язана з виробництвом та реалізацією продукції розкривається також і в другому розділі Звіту про фінансові результати «Елементи операційних витрат». Проте слід мати на увазі, що в даному розділі не включаються витрати, що ввійшли до собівартості продукції, яка вироблена і спожита самим підприємством[3].

Так як результатом реалізації готової продукції є надходження грошових коштів від покупців, то така інформація буде також відображена у формі №3 «Звіт про рух грошових коштів», а саме у першому розділі «Рух коштів у результаті операційної діяльності», рядок 3000. У даному звіті будуть відображатись надходження від реалізованої продукції покупцям, а також суми одержаних авансів.

Отже у фінансовій звітності розкривається, необхідна для користувачів, інформація про виробничу продукцію, її фактичну вартість на дату балансу, дохід від її реалізації та собівартість за звітний період, грошові надходження, що виникли як результат такої реалізації продукції, деталізацію цих даних за

сегментами, тощо. Проте, інколи такої інформації є недостатньо. Причинами може бути включення виробничих запасів та готової продукції до однієї статті балансу. Адже з точки зору бухгалтерського обліку таке сумування категорії є недоцільним, так як вони належать до різних рівнів виробничого циклу. Таким чином, необхідно більш детально розкривати інформацію про готову продукцію у фінансовій звітності підприємств, а особливо у формі №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» і №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)». Це дозволить користувачам фінансової звітності аналізувати дані про ефективність виробничого процесу, ділову активність підприємства, рентабельність виробництва та продажів, а також приймати виважені управлінські рішення.

РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ З ЗБУТУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

Приватне акціонерне товариство "ЄННІ ФУДЗ" - українська компанія яка пропонує ринку різні продукти харчування. Код ЄДРПОУ організації: 00374156 .

Місце знаходження юридичної особи ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" - Одеська обл., місто Одеса, вулиця Бугаївська, будинок 3.

Основними видами діяльності підприємства є: виробництво чаю та кави (КВЕД 10.83); виробництво прянощів і приправ (КВЕД 10.84); виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угруповань (КВЕД 10.89); неспеціалізована оптова торгівля(КВЕД 46.90); роздрібна торгівля з лотків та на ринках продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (КВЕД 47.81).

Підприємство займається виробництвом та реалізацією мінеральної води, кондитерських виробів, хлібобулочних виробів, м'ясопродуктів, безалкогольних напоїв, харчових концентратів, супів, каш, кави, прянощів та інших.

Продукція випускається під такими торговими марками:

- «Тьотя Соня Домашня»
- «Одеська кава».
- «Тьотя Соня».
- «Юнга».
- «Black Camel».
- «Тьотя Соня - На здоров'я!».

За показниками якості продукція Товариства відповідає вимогам діючої нормативно-технологічної документації, що підтверджує сертифікат в

системі УкрСЕПРО, по безпеці - сертифікат НАССР та МБВ 5061-89 медично-бактеріологічним вимогам.

ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" має злагоджений трудовий колектив. Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу - 87 осіб, середня чисельність позаштатних працівників та осіб, які працюють за сумісництвом - 5 осіб, чисельність працівників, які працюють на умовах неповного робочого часу (дня, тижня) - 31 особа.

Детальніше структуру управління підприємством можна побачити на рисунку 2.1:

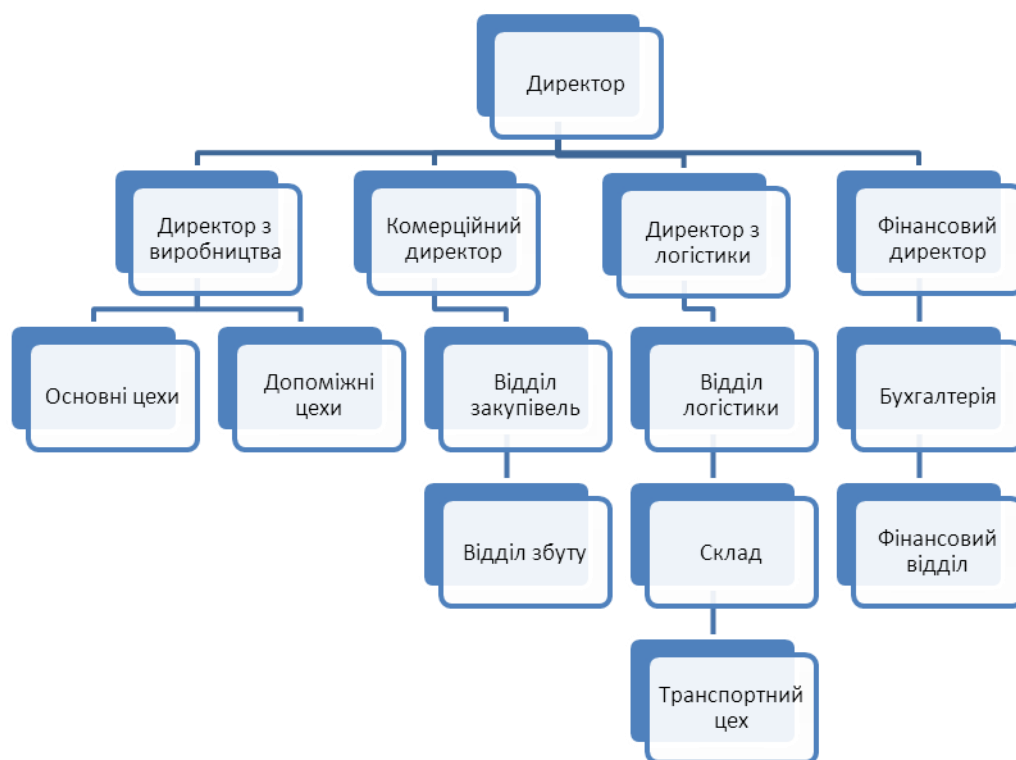

Рис. 2.1. Схема структури управління підприємством

Розглянемо детальніше структуру виробництва:

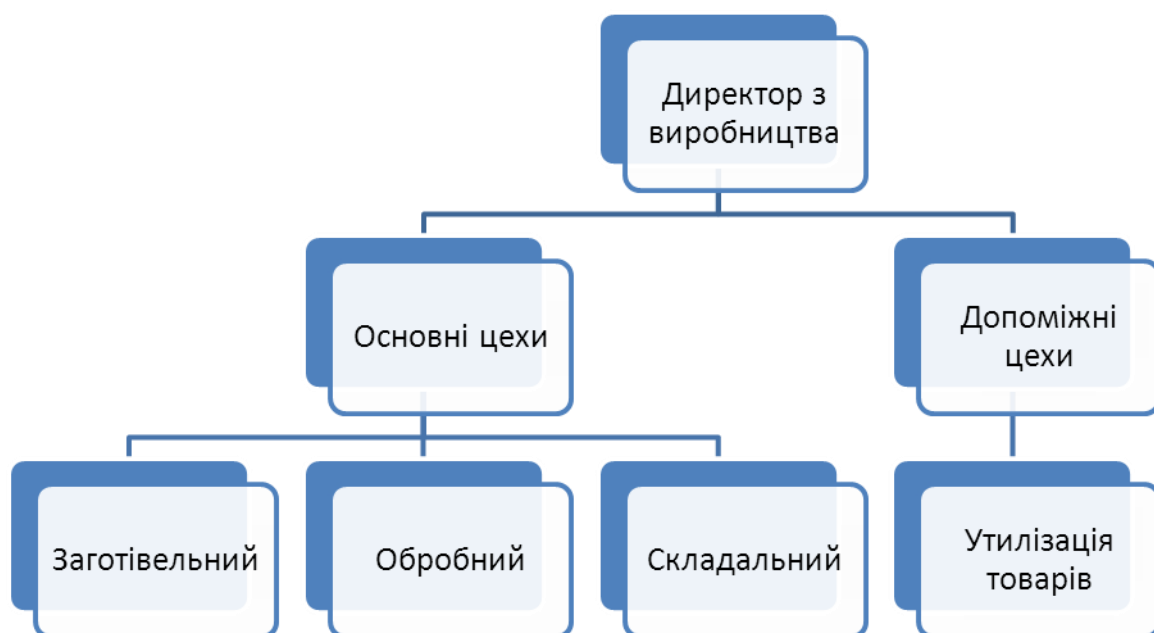

Рис. 2.2. Схема структури управління підприємством

ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" не проводить спільної діяльності з іншими організаціями, установами та підприємствами.

На загальний фінансовий результат діяльності на будь-якого суб'єкта господарювання безпосередньо впливають витрати та доходи.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та обраної підприємством облікової політики.

ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" формуванням облікової політики займається безпосередньо головний бухгалтер, яку керівник підприємства затверджує Наказом «Про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку» на початку кожного року. Облікова політика підприємства формується згідно вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» від 16.07.99 р. № 996-XII, П(С)БО затверджених Міністерством фінансів України. Ведення обліку на підприємстві покладено на бухгалтерський відділ на чолі з головним бухгалтером, який забезпечується дотримання на підприємстві відповідних методів бухгалтерського обліку, подання і складання у встановлені строки фінансової звітності. складає графік

документообігу та контролює його дотримання, організовує відображення на рахунках бухгалтерського обліку будь-яких господарських операцій.

Бухгалтерський відділ - це незалежний структурний відділ апарату управління, який виконує облік та формує звітність підприємства, згідно вимог чинного законодавства.

Для організації облікового процесу головний бухгалтер розподіляє обов'язки між працівниками бухгалтерії, враховуючи наступні фактори: кваліфікація робітників, організаційна структура облікового процесу, важливість та складність виконуваної роботи.

На підприємстві бухгалтерія складається з п'яти бухгалтерів, та головного бухгалтера. Детальніше можемо подивитися на рисунку:

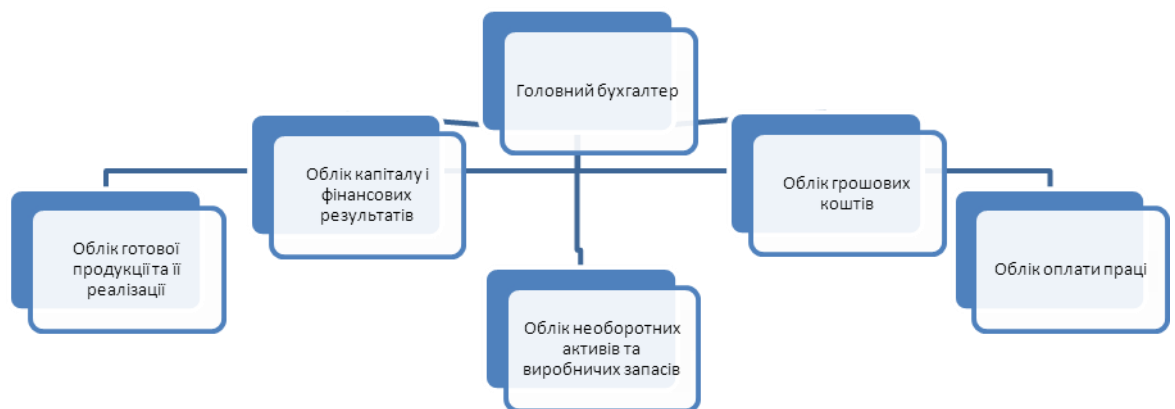

Рис. 2.3. Схема структури бухгалтерії на підприємстві

У формування елементів облікової політики ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" покладені принципи підготовки фінансової звітності, визначені Законом України № 996: обачності, повного висвітлення, автономності, послідовності, безперервності, історичної (фактичної) собівартості, єдиного грошового вимірника, регулярності.

На досліджуваному підприємстві Положеннями про облікову політику визначено Форму ведення бухгалтерського обліку - меморіально-ордерна із

використання паперових носіїв, що дає змогу ведення аналітичного обліку по кожному аналітичному рахунку зі складанням оборотних відомостей.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” за 2019-2020 роки

Розглянемо основні техніко-економічні показники роботи за 2019 – 2020 рр. Результати наведено в таблиці:

Таблиця 2.1

Основні техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

Показники	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення	Темп зростання (зниження), %
1. Випуск продукції в діючих цінах, тис. грн.:	39046	40603	1557	103,4
- виробництво чаю	2406	2521	115	104,78
- виробництво супів інших харчових продуктів	33264	34495	1231	103,7
- кавові напої	3376	3587	211	106,25
2. Випуск продукції в порівняльних цінах, тис. грн.:	38326	40081	1755	104,58
- виробництво чаю	2361	2443	82	103,47
- виробництво супів інших харчових продуктів	33019	34164	1145	103,67
- кавові напої	3346	3474	128	103,83
3. Випуск продукції в натуральному виразі, в т.ч. в асортименті:	2150	2194,5	44,5	102,07
- виробництво чаю, пач.	70	71	1	101,43
- виробництво супів інших харчових продуктів, пач.	2034	2078	44	102,16
- кавові напої, пач.	46	45,5	-0,5	98,91
4. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	33674	39963	6289	118,68
5. Чисельність промислово-виробничого персоналу, осіб	99	104	5	105,05
6. Фонд оплати праці, тис. грн.	6578	8516	1938	130
7. Продуктивність праці на 1 працюючого ПВП, тис. грн./особу (2:5)	387,13	385,39	-1,74	99,55

Продовження таблиці 2.1

Показники	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення	Темп зростання (зниження), %
8. Середньорічна оплата праці, тис. грн../особу (6:5)	66,44	81,88	15,44	123,24
9. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн..	21978	19891	-2087	90,5
10. Фондовіддача, грн./грн. (2:9)	1,74	2,02	0,28	1,16
11. Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн..	32843	33653	890	102,25
12. Коефіцієнт оборотності обігових коштів, (4:11)	1,03	1,19	0,16	115,53
13. Середньорічна вартість активів, тис. грн..	38271	40517	2243	105,86
14. Власний капітал, тис. грн..	36338	38976	2638	107,26
15. Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	(23610)	(27006)	3396	114,38
16. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції (15:4), коп	0,70	0,68	-0,02	97,14
17. Матеріальні витрати, тис. грн.	14932	17058	126	114,24
18. Матеріаловіддача, грн./грн (17:2)	0,39	0,43	0,04	110,26
19. Операційні витрати, грн	(390)	(625)	235	160,26
20. Валовий прибуток (збиток), тис. грн	10064	12957	2893	128,75
21. Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	2558	2692	134	105,24
22. Чистий прибуток (збиток), тис. грн	2533	2638	105	104,15
23. Рентабельність операційної діяльності, % (21:19·100)	6,6	4,31	-1,99	68,41
24. Рентабельність власного капіталу, % (22:14·100)	6,97	6,77	-0,2	97,13
25. Рентабельність загальна (активів), % (22:13·100)	6,62	6,51	-0,11	98,34

Отже, ми бачимо, що під час аналізованого періоду випуск продукції в діючих і порівняльних цінах, а також в натуральному вимірі зросли на 103,4%, 104,58% і на 103,04% відповідно.

Чистий дохід від реалізації продукції збільшився на 118,68%. Це свідчить про стійкий фінансовий стан досліджуваного підприємства.

Продуктивність праці на 1 працюючого ПВП незначно зменшилася,

проте залишалася на високому рівні 387,13 тис грн. вироблялося на 1 працюючого в 2019 р. і 385,39 тис. грн. в 2020 р. Це пов'язано з розширенням штату. Середньорічна оплата праці, тис. грн. збільшилася на 123,24% за рахунок збільшення персоналу та збільшення мінімальної заробітної плати.

Фондовіддача показує, що в 2019 р. було вироблено продукції на суму 1,74 гривні на кожен використований гривню основних засобів і в 2020 р. цей показник зріс до 2,02. Причиною цього є оптимізація структури основних засобів - зайві були продані. Також спостерігається підвищення обсягу продажів.

Коефіцієнт оборотності обігових коштів показує, що в 2019 р на кожен гривню оборотних активів продано товарів на суму 1,03 гривні, а в 2020 р. показник збільшився до 1,19 гривні, що свідчить про постійну роботу компанії щодо поліпшення політики управління оборотними активами.

Витрати на 1 грн. реалізованої продукції зменшилися на 0,02 в порівнянні з 2019 р. і становлять 0,68. Завдяки чому збільшився чистий дохід.

Також збільшення відбуваються із собівартістю реалізованої продукції та валовим прибутком. Так, собівартість реалізованої продукції за період 2019-2020 рр. зросла на 6900, а валовий прибуток відповідно на 6977.

Матеріаловіддача в 2019 р. становила 0,39 і в 2020 р. збільшилася і становила 0,43. Це спричинено збільшенням матеріальних витрат.

Рентабельність операційної діяльності зменшилася на 1,99 через збільшення операційних витрат.

Рентабельність власного капіталу компанії знижується. Якщо в 2019 році кожна залучена гривня власних коштів дозволяла отримати 6,97 гривень чистого прибутку, то в 2020 році – 6,77.

Рентабельність активів знизилася на 0,98% впродовж аналізованого періоду. Якщо в 2019 р. ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" отримало 6,26 грн. чистого прибутку на кожен вкладену гривню активів, то в 2020 р. - вже 6,51 грн. Це показує, що ефективність використання активів підприємства для отримання прибутку зменшилася.

Стійкість фінансового стану підприємства залежить від оптимальної структури джерел капіталу (від співвідношення власних і позикових коштів), від структури активів підприємства і, в першу чергу, від співвідношення основних і оборотних коштів, а також від рівноваги активів і пасивів підприємства за функціональною ознакою. Коефіцієнти, що характеризують фінансову стійкість підприємства, наведені в таблиці 2.1:

Таблиця 2.2

Показники фінансового стану підприємства

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020/2019, %	2020 до 2019, +/-
Коефіцієнт автономії (незалежності)	0,95	0,96	1,01	0,01
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,05	0,04	0,8	-0,01
Коефіцієнт фінансової залежності	1,05	1,04	0,99	-0,01
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,95	0,96	1,01	0,01
Коефіцієнт маневреності оборотних активів	0,022	0,005	0,23	-0,017
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,39	0,48	1,23	0,09

Впродовж аналізованого періоду спостерігаємо незначне коливання показників. Коефіцієнт автономії в 2020 р. збільшився на 1,01% і становив 0,96, що свідчить про високий рівень автономії підприємства і є більшим за нормативний показник.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу знизився на 0,8% і становив 0,04, таке значення говорить про низький рівень фінансових ризиків та про неповне використання фінансового та виробничого потенціалу компанії.

Коефіцієнт фінансової залежності показує, що на кожну гривню власних коштів припадає 1,04 гривні фінансових ресурсів, що на 0,01 менше, ніж роком раніше.

Виходячи з показника фінансової стійкості ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" є фінансово стійким, здатним проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі. 96% активів компанії фінансуються за рахунок постійного капіталу і довгострокових зобов'язань. Це говорить про те, що ризик банкрутства мінімальний.

В 2019 р. коефіцієнт маневреності оборотних активів становив 0,025 і протягом року зменшився ще на 0,2, що свідчить про неефективність використання оборотних активів.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу зріс на 1,23% і в 2020 р. становив 0,48. Це свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Далі визначимо аналітичні фінансові коефіцієнти за даними статей балансу, результати виведемо в таблицю 2.1

Таблиця 2.3

Аналітичні фінансові коефіцієнти.

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020/2019, %	2020 до 2019, +/-
Коефіцієнт мобільності	0,74	1,02	1,38	0,28
Коефіцієнт покриття заборгованості	8,42	13,25	1,57	4,83
Коефіцієнт поточної ліквідності	8,42	13,25	1,57	4,83
Коефіцієнт критичної ліквідності	5,62	8,79	1,56	3,17
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,18	0,07	0,39	-0,11
Коефіцієнт покриття поточної заборгованості за рахунок дебіторів	5,65	8,84	1,57	3,19

За результатами ми бачимо, що коефіцієнт мобільності в 2020 р. збільшився на 1,38% в порівнянні з іншим періодом за рахунок зниження суми необоротних активів. Якщо в 2019 р на кожну гривню необоротних активів припадає 0,74 гривень оборотних активів, то в 2020 р значення

показника становило 1,02. Таким чином, гнучкість компанії підвищується, в 2020 р вона здатна більш оперативно відповідати на мінливі умови ринку.

Отримані дані показують, що коефіцієнт покриття заборгованості збільшився з 8,42 до 13,25. Це означає, що підвищився рівень платоспроможності, що призведе до збільшення довіри до підприємства з боку кредиторів, інвесторів, постачальників і партнерів.

Коефіцієнт поточної ліквідності в 2020 р. збільшився на 1,57% і становив 13,25. Коефіцієнт перевищує нормативне значення, що свідчить про залучення зайвих оборотних активів на підприємстві.

Також спостерігаємо збільшення коефіцієнта критичної ліквідності до 8,79 в 2020 р. Таке значення вказує на те, що в підприємства досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності обидва роки перебуває в нормативних межах 0,18 в 2019 р. і 0,07 в 2020 р. Зниження цього показника свідчить про невдалу стратегію управління фінансовими ресурсами.

Коефіцієнт покриття поточної заборгованості за рахунок дебіторів перевищує нормативний показник і в 2020р. збільшився на 1,57% і становив 8,84. Показник показує співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості.

За аналізований період 2019-2020 рр. на ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" можемо спостерігати незначний спад фінансової стійкості, що пояснюється епідеміологічною ситуацією в світі та країні. Показники рентабельності теж зменшилися, хоча залишаються на досить високому рівні. При цьому чистий дохід і чистий прибуток збільшилися. Показники ліквідності також показують позитивну тенденцію до збільшення.

2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз збуту готової продукції та визнання доходів

Готова продукція – це продукція (виріб, напівфабрикат, робота, послуга), що повністю закінчена обробкою на даному підприємстві, пройшла

всі стадії технічного випробування (якщо вимагають відповідні її особливості), відповідає технічним умовам і стандартам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад.

Усі елементи виробничого процесу – сировина, матеріали, паливо тощо, які перебувають на різних стадіях технічного процесу, утворюють незавершене виробництво.[19]

Готова продукція на промисловому підприємстві проходить такі операції:

1. випуск продукції з виробництва і здача її на склади;
2. зберігання продукції на складах підприємства;
3. відпуск продукції на місці місцевим і відправка (відвантаження) іногороднім покупцям;
4. відпуск продукції для внутрішніх потреб основних цехів, для збуту продукції (наприклад, тара власного виробництва) та ін.;
5. реалізація продукції (одержання грошей від покупців за відпущену продукцію); При організації обміну продукції основним методом є визначення її характеру. Згідно з цією ознакою продукцію групують за формою, ступенем готовності і технологічною складністю.

При організації обміну продукції основним методом є визначення її характеру. Згідно з цією ознакою продукцію групують за формою, ступенем готовності і технологічною складністю. Детальніше можна побачити на рисунку:

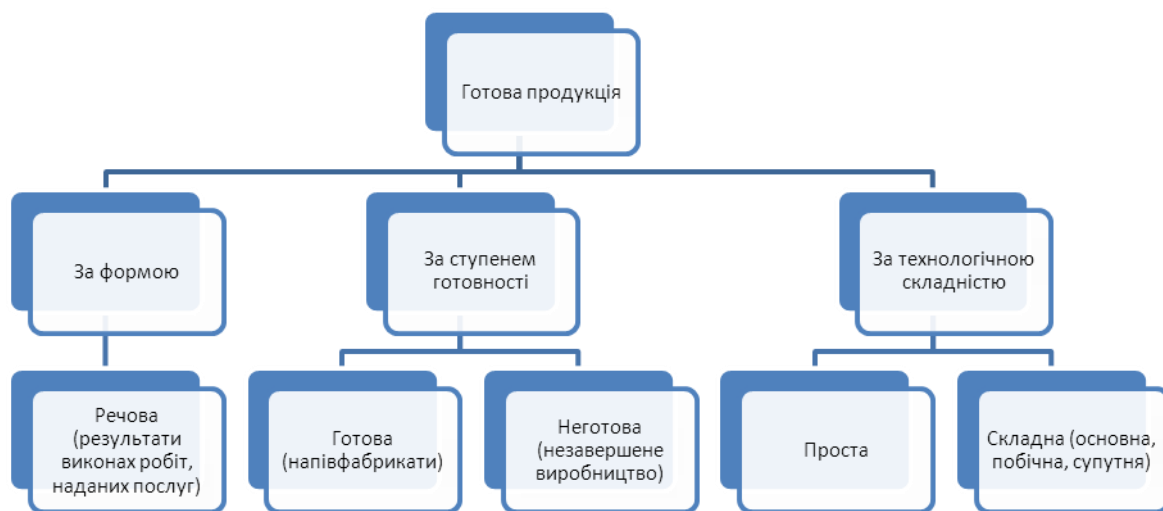

Рис. 2.4. Класифікація готової продукції

За технологічною складністю продукцію поділяють на просту і складну. При цьому вона може бути основною, побічною або супутньою. За своїми технічними та іншими характеристиками побічна та супутня продукція майже не відрізняються від основної, тому їх кількісні та якісні параметри визначають аналогічно основній продукції. Класифікація готової продукції за формою речова результати виконаних робіт, наданих послуг за ступенем готовності за технологічною складністю готова напівфабрикати неготова (незавершене виробництво) проста складна (основна, побічна, супутня) Супутня продукція – це продукція, отримана в одному технологічному циклі (процесі) одночасно з основною. За якістю вона відповідає стандартам та призначена для подальшої обробки або відпуску споживачам. Супутня продукція як вихідний елемент виробничого процесу має якісні та кількісні параметри, які повинні одержати вартісну характеристику.

Побічна продукція – це продукція, що іноді утворюється в комплексних виробництвах при виробництві основної і, на відміну від супутньої (допоміжної), не потребує додаткових витрат.

Збут продукції — це діяльність фірми з планування, організації і контролю за фізичним переміщенням матеріалів і готових виробів від місця

їх виробництва до місця використання з метою задоволення потреб споживачів і з вигодою для себе.

Поняття «збут» може проявлятися у таких формах:

1. Як фінальна стадія діяльності товаровиробника. Організація здійснення даної стадії господарсько-фінансової діяльності, що дає змогу реалізувати його економічний інтерес, завершальні операції цієї стадії господарської діяльності товаровиробника, задоволення економічного інтересу товаровиробника;
2. Як супровід готової продукції. Зберігання – відвантаження – транспортування, доставка товару до місць збуту, розміщення товару в місцях продажу;
3. Як прояв промислового капіталу підприємства у вигляді вартості його продукції. Зміна форм вартості товару, стадія перетворення промислового капіталу у грошовий;
4. Як стадія проходження товару - елемент матеріального потоку. Постачання товару споживачеві Рух товару у вигляді матеріального потоку. Виробництво - розподіл за каналами руху товару - надання товару покупцеві.
5. Як господарські зв'язки з постачання продукції. Організація господарських стосунків (ринкових зв'язків із руху товару); операції з комплексного управління збутовою діяльністю товаровиробника; задоволення потреб кінцевих споживачів товару.

Завершальним етапом реалізації готової продукції є дохід – це потік грошових коштів за певний період часу, який отримується від продажу продукції. Економісти визначили, що доходи та витрати включаються до об'єктів бухгалтерського обліку на підставі принципу нарахування і відповідності доходів і витрат.

Класифікація доходів підприємства за видами діяльності

Вид діяльності	Дохід	
Звичайна діяльність		
Операційна діяльність	Основна діяльність	
	Дохід від реалізації	Дохід від реалізації продукції, товарів, наданих послуг, виконаних робіт.
	Інша операційна діяльність	
	Інший операційний дохід	Дохід від реалізації валюти, реалізації оборотних активів, операційної оренди активів, операційної курсової різниці, одержані штрафи, пені, неустойки
Фінансова діяльність	Дохід від участі в капіталі	Дохід від інвестицій в асоційованій або спільні підприємства, які обліковуються за методами участі в капіталі
	Фінансовий дохід	Дивіденди, відсотки за кредитами отриманими, облігаціями випущеними, фінансовою орендою
Інвестиційна діяльність	Інший дохід	Дохід від реалізації фінансових інвестицій, необоротних активів, майнових комплексів, списання НА, втрати від неопераційних курсових різниць

В бухгалтерському обліку дохід відображається за справедливою вартістю активів, що бути отримані або будуть отримані у майбутньому. Якщо ж дохід від операції визначити та оцінити неможливо, то дохід не визнають, а витрати визнають як витрати звітного періоду.

Фінансовий результат – це приріст (або зменшення) вартості власного капіталу підприємства, який відбувався у процесі його господарської діяльності за певний період. Фінансовим результатом діяльності є прибуток або збиток.

Прибуток – це кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства. Інакше кажучи, це чистий дохід підприємства, що залишається в суб'єкта господарювання після відшкодування всіх понесених витрат, пов'язаних з реалізацією продукції чи виробництвом

Фінансовий результат підприємства формується з валового доходу, як різниці між виручкою від реалізації товарів та їх купівельною вартістю, а також результату від іншої операційної діяльності та позареалізаційних операцій.

Згідно із національними положеннями бухгалтерського обліку, планом рахунків та інструкцією про його застосування для обліку доходів використовують рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності»

Визнання доходу і достовірність його оцінка — необхідна інформація для відображення її у фінансовій звітності. Однією з умов визнання доходу від реалізації є передача покупцеві всіх ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на продукцію.

Аналіз системи збуту передбачає визначення ефективності кожного елементу цієї системи, оцінювання діяльності апарату збуту для того, щоб виявити необґрунтовані витрати, ліквідувати затрати, що виникають у процесі руху товарів і підвищити рентабельність існуючої системи збуту.

Найбільша частина продукції ПрАТ "СННІ ФУДЗ" реалізується через дистриб'юторську мережу по всій Україні. Від дистриб'юторів продукція надходить до торгівельної мережі по усій країні. У такий спосіб підприємство не може повністю контролювати хід реалізації своєї продукції на ринку. Крім того, така система збуту не дозволяє підприємству підтримувати прямий контакт зі споживачами продукції.

Ефективність просування готової продукції обумовлюється також ефективністю управління запасами готової продукції, що може здійснюватися на основі "фіксованого розміру замовлення" чи "фіксованого інтервалу".

На підприємстві організація збуту відбувається на основі "фіксованого розміру замовлення", тому що між підприємством-виробником продукції і дистриб'ютором встановлюється фіксована кількість продукції, що за домовленістю встановлюється на основі попередньо складеного договору, а час замовлення є змінною величиною.

Якщо характеризувати ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ" з точки належності підприємства до централізованих чи децентралізованих служб збуту, то дане товариство належить до централізованих служб збуту, оскільки склад готової продукції господарства підкоряється безпосередньо керівнику відділу логістики.

Проведемо аналіз виконання виробничої програми. Результати оформимо в таблиці 2.5:

Таблиця 2.5

Аналіз виконання виробничої програми ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ"

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020 до 2019, +/-	2020/2019, %
Обсяг продукції в порівняльних цінах, тис. грн.	38326	40081	1755	104,58
- виробництво чаю	2361	2443	82	103,47
- виробництво супів інших харчових продуктів	33019	34164	1145	103,67
- кавові напої	3346	3474	128	103,83
Обсяг продукції в натуральному виразі, тис. дал.	2150	2194,5	44,5	102,07
- виробництво чаю	70	71	1	101,43
- виробництво супів інших харчових продуктів	2034	2078	44	102,16
- кавові напої	46	45,5	-0,5	98,91
Середня оптова ціна, тис. грн:	40,79	42,4	1,61	103,95
- виробництво чаю	33,73	34,41	0,68	102,02
- виробництво супів інших харчових продуктів	16,23	16,44	0,21	101,29
- кавові напої	72,40	76,35	3,95	105,46

Збільшення продукції в порівняльних цінах в 2020 р. проти 2019 р. становить 1755 тис. грн., або 104,58%.

Збільшення відбулося по всіх показниках. Обсяг продукції в натуральному виразі теж збільшився на 44,5 тис. дал., або 102,07%.

Виробництво чаю та супів збільшилося на 101,43% і 102,16% відповідно. Проте, обсяг кавових напоїв зменшився, що пояснюється збільшенням середньої оптової ціни.

Середня оптова ціна збільшилася по всіх показниках, і в порівнянні з минулим роком зросла на 1,61 тис. грн., або на 103,95%.

Розглянемо коефіцієнти ритмічності за 2020 рік.

Таблиця 2.6

Аналіз ритмічності випуску продукції ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ" за 2020 рік.

Випуск продукції, тн					Сума, що врах. при розр. К ритмічн.
Місяці	Всього за завдан	Питома вага, %	Всього фактично	Питома вага, %	
Січень	221	34	218,25	33,15	218,25
Лютий	234	36	234	35,54	234
Березень	195	30	206,09	31,31	206,09
1 квартал	650	100	658,34	100	658,34
Квітень	176	39,55	166,91	36,22	166,91
Травень	146	32,81	151,08	32,78	151,08
Червень	123	27,64	142,86	31	142,86
2 квартал	445	100	460,85	100	460,85
Липень	137,6	32	119,92	30,51	119,92
Серпень	128,5	29,88	115,99	29,51	115,99
Вересень	163,9	38,12	157,16	39,98	157,16
3 квартал	430	100	393,07	100	393,07
Жовтень	206,3	31,26	208,49	30,56	208,49
Листопад	220,9	33,47	226,14	33,15	226,14
Грудень	232,8	35,27	247,61	36,29	247,61
4 квартал	660	100	682,24	100	682,24
за рік	2185	100	2194,5	100	2194,5

За отриманими даними ми бачимо, що підприємство перевиконало план в 1, 2 та 3 кварталах, але в 4 кварталах обсяг виробництва був меншим, ніж було заплановано. Проте загальному за рік бачимо що план перевиконаний на 9,5.

Перевіримо обґрунтованість розрахунків обсягу реалізації продукції за допомогою балансу продукції.

Таблиця 2.7

Баланс готової продукції ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ"

Показник	Сума, тис. грн.
Залишки ГП на складах на поч.року	1770
Розрахунковий обсяг випуску продукції	34500
Залишки ГП на складах кін.року	1827
Відвантаження продукції за рік	37052
Залишок відвантаженої продукції на початок року	987
Залишок відвантаженої продукції на кінець року	1385
Продукція реалізована	35225

За даними таблиці 2.7 можна зробити висновок, що на зміну фактичних обсягів реалізації продукції впливають такі чинники, як зміна обсягу виробництва продукції, зміна залишків продукції на складах та зміна обсягів відвантаження продукції.

Для аналізу цих чинників доцільно скласти аналітичну таблицю.

Таблиця 2.8

Аналіз впливу чинників на обсяг реалізації продукції

Показник	Сума		Вплив чинників на обсяг реалізації
	За планом	Фактично	
Залишки ГП на складах на початок року	1770	1770	0
Обсяг випуску продукції	34500	35485	985
Залишки ГП на складах кінець року	1827	1827	0
Відвантаження продукції за рік	37052	38037	985
Залишок відвантаженої пр-ї на початок року	987	987	0
Залишок відвантаженої продукції на кінець року	1385	1385	0
Продукція реалізована	35225	36210	985

На основі даних цієї таблиці можна сказати, що через виконання плану по випуску продукції на 985,00 тис. грн, реалізація була збільшена на таку ж суму.

Виробництво і збут продукції є першочерговими завданнями щодо реалізації місії промислового підприємства. Ці завдання можна розглядати як дві взаємопов'язані і взаємозалежні складові поняття «операційна діяльність». Слід розуміти, що показники, які характеризують цю діяльність, є відмінними. Результатом виробництва є обсяг продукції, призначеної для продажу, а результатом реалізації є обсяг продукції, яка знайшла свого споживача [30].

Ознакою відповідності ритмів виробництва і реалізації може слугувати рентабельність реалізованої продукції. В 2019 році показник становив 7,52% а в наступному році зменшився і склав 6,6%. Це означає, що в 2020 р. кожна гривня продажів принесла 6,6 гривень чистого прибутку. Щоб збільшити показник, потрібно оптимізувати витрати, які збільшилися в порівнянні з минулим періодом.

Для того, щоб з'ясувати причини зміни основних показників господарської діяльності, необхідно дослідити, як здійснювалося виробництво і реалізація продукції (табл. 2.5).

Таблиця 2.9

Динаміка виробленої та реалізованої продукції підприємства

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020/2019, %	2020 до 2019, +/-
Дохід (виручка від реалізації продукції)	33674	39963	6289	1,19
Обсяг виробленої продукції	39046	40603	1557	103,4
Коефіцієнт відповідності	0,86	0,98	0,12	1,14
Середні залишки нереалізованої продукції	1638	1947	309	1,19

За отриманими результатами ми бачимо, що всі показники зросли в порівнянні з минулим періодом, що свідчить про позитивну динаміку збуту продукції підприємства. Коефіцієнт відповідності між доходом від реалізації продукції та обсягами виробництва має тенденцію до збільшення і наближається до одиниці, що свідчить про зростання узгодженості між виробничою і збутовою підсистемами.

Обсяг продажу безпосередньо впливає на інші сторони діяльності – собівартість і рентабельність продукції, фінансовий стан та конкурентоспроможність підприємства. Крім того, реалізацією завершується колообіг засобів підприємства. Кошти, які надійшли від продажу продукції, використовуються ним для придбання сировини і матеріалів, виплати заробітної плати і здійснення інших витрат. Тому в сучасних умовах надзвичайно важливим є налагодження ефективної системи аналізу реалізаційних процесів на підприємстві [31]. Динаміку основних показників збутової діяльності підприємства наведено в таблиці 2.6.

Таблиця 2.10

Динаміка основних показників збутової діяльності підприємства

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020/2019, %	2020 до 2019, +/-
Дохід (виручка від реалізації продукції)	33674	39963	6289	1,19
Собівартість реалізованої продукції	(23610)	(27006)	3396	1,14
Валовий прибуток	10064	12957	2893	1,29
Витрати на збут	(5941)	(6091)	150	1,03

За аналізований період спостерігаємо незначне підвищення за всіма показниками. Дохід від реалізації збільшився на 6281 тис. грн., або на 1,9%. Валовий прибуток – на 2893 тис. грн., або на 1,29%. Собівартість та витрати

на збут теж збільшилися на 1,14% та на 1,03% відповідно. Ми спостерігаємо, що собівартість і витрати на збут збільшуються повільніше, ніж дохід і витрати, завдяки чому збільшуються і фінансові результати.

Більш детально динаміку та якість фінансових результатів підприємства розглянемо у табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Збутова діяльність у формуванні фінансових результатів підприємства

Показник	Роки		Відхилення	
	2019	2020	2020/2019, %	2020 до 2019, +/-
Валовий прибуток (збиток)	10064	12957	2893	1,29
Фінансовий результат від операційної діяльності	2558	2692	134	1,05
Фінансовий результат до оподаткування	2533	2638	105	1,04
Чистий прибуток (збиток)	2533	2638	105	1,04
Дохід (виручка) від реалізації продукції	33674	39963	6289	1,19
Валовий прибуток (збиток)/ Дохід (виручка) від реалізації продукції	0,3	0,32	0,02	1,067
Фінансовий результат від операційної діяльності /Дохід (виручка) від реалізації продукції	0,076	0,067	-0,076	0,88
Фінансовий результат до оподаткування операційної діяльності /Дохід (виручка) від реалізації продукції	0,075	0,066	-0,009	0,88
Чистий прибуток / Дохід (виручка) від реалізації продукції	0,075	0,066	-0,009	0,88

Як видно з даних таблиці 2.7, підприємство як у звітному, так і у попередньому періодах отримало позитивний фінансовий результат. Чистий прибуток у 2019 р. становив 2533 тис. грн. і в 2020 р. збільшився до 2638 тис. грн. Прибутковою була також і операційна діяльність, у тому числі основна. Операційний прибуток збільшився з 2558 тис. грн. в 2019 році до 2692 тис. грн. в 2020 р. Таку динаміку фінансових результатів загалом слід розцінювати позитивно.

Певний інтерес становлять показники маржі фінансових результатів у відсотках до чистого доходу (виручки) від реалізації продукції. За даними таблиці 2.7, спостерігається зниження показників маржі за всіма позиціями, окрім валового прибутку. Така динаміка показників маржі загалом є свідченням зниження якості одержаних фінансових результатів підприємства.

Підсумовуючи сказане вище, можна стверджувати, що розглянуті параметри аналізу стану збутової діяльності підприємства є необхідними і надзвичайно важливими з позиції обґрунтування його перспективної збутової політики. Практична цінність результатів дослідження полягає в тому, що запропоновані методичні та практичні рекомендації з аналітичного забезпечення збутової політики підприємства сприятимуть ефективному управлінню збутом.

РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

3.1. Завдання та методи аудиту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

Перед проведенням перевірки, аудитору потрібно сформулювати та визначити її мету. Відповідно до МСА 200 „Ціль і основні принципи аудиту фінансової звітності” [20] мета проведення аудиту реалізації готової продукції та визнання доходу полягає у висловленні аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення у звітності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” інформації.

Виходячи з мети проведення аудиторської перевірки достовірності обліку готової продукції, можемо визначити наступні основні завдання цього об’єкту аудиту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”:

- контроль за дотриманням чинного законодавства щодо відображення в обліку операцій пов’язаних зі збутом готової продукції та визнанням доходу;
- перевірка правильності формування вартості готової продукції;
- дослідження стану складського господарства на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”;
- встановлення повноти і правильності відображення в бухгалтерському обліку збуту готової продукції та визнання доходу;
- перевірка правильності відображення розрахунків з покупцями і замовниками щодо збуту продукції;
- перевірка достовірності визначення цінової політики ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” при реалізації готової продукції;
- перевірка повноти та правильності формування фінансового результату від реалізації продукції.

Отже, при проведенні такого робу перевірки об’єктом аудиту виступають собівартість готової продукції, вартість реалізації, а також операції пов’язані з наявністю, рухом і збутом готової продукції, їх оцінка, нормування, списання тощо.

Для проведення кваліфікованої аудиторської перевірки аудитору необхідно отримати ряд доказів, які оформлені документально відповідно до вимог та прийнятних принципів. Так, джерелами інформації аудиту готової продукції та її збуту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” слугуватимуть:

- вимоги нормативних документів, що регламентують облік готової продукції та її збуту;
- наказ про облікову політику;
- первинні та інші документи з обліку готової продукції: накладна на здачу готової продукції на склад; довіреність; акт списання бланків довіреностей; журнал реєстрації довіреностей; прибутковий ордер; акт про приймання матеріалів; накладна внутрішньогосподарського призначення; договір про продаж продукції покупцю чи замовнику; накладна-вимога на відпуск готової продукції на сторону; журнал обліку вантажів; рахунок-фактура; товарно-транспортна накладна; акт про брак; відомість про брак, опис-акт уцінки товарів і продукції, які залежались, і лишків запасів тощо;
- картка (книга) складського обліку готової продукції;
- оборотно-сальдова відомість виготовлення та реалізації продукції;
 - звіт про рух готової продукції на складі:
- реєстри синтетичного і аналітичного обліку ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” за рахунками: 23 „Виробництво”; 26 „Готова продукція”; 36 „Розрахунки з покупцями та замовниками”; 70 „Доходи від реалізації”; 91 „Загально виробничі витрати”; 92 „Адміністративні витрати”; 93 „Витрати на збут”, 94 „Інші витрати” тощо;
- фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва (ф. 1-м Баланс, ф.2-м Звіт про фінансові результати);
- відповіді на запити аудитора;
- акти і довідки попередніх ревізій, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю.

Методи перевірки прийнято підрозділяти на дві групи:

- методи фактичної перевірки;
- методи документальної перевірки.

До основних методів фактичної перевірки, якими можуть користатися аудитори, виходячи з права самостійно визначати форми і методи перевірки, керуючись вимогами нормативних актів і умов договору з суб'єктом чи змісту доручення державних органів, відносяться:

- огляд;
- обстеження;
- інвентаризація;
- експертна оцінка;
- опитування;
- перевірка обсягів виконаних робіт.

Аудитору також необхідно дослідити контрольні процедури, такі як:

- наявність внутрішніх інструкцій;
- посібників і реальність їхнього застосування;
- поділ обов'язків;
- методи складання документації готової продукції;
- схеми документообігу тощо.

До методики документальної перевірки відносять виявлення замаскованих правопорушень, які зовні відбиваються в облікових даних в основному в трьох формах:

- 1) протиріччя в змісті окремого документа;
- 2) протиріччя між змістом декількох взаємопов'язаних документів;
- 3) відхилення від звичайного порядку руху цінностей.

При аудиторському дослідженні, аудитор вивчає документи, за допомогою яких відтворює ланцюг господарських фактів від випуску готової продукції до їх зберігання. Дослідження не обмежується вивченням бухгалтерських документів. Оскільки, аудит не може здійснюватися без досліджень оперативного обліку (наприклад, щоденні

оперативні дані про рух готової продукції та інша оперативна інформація, визначена керівництвом суб'єкта господарювання залежно від його специфіки), інформації з діловодства (накази про зміну матеріально-відповідальних осіб; про проведення ревізій, інвентаризацій; про розгляд результатів ревізій та інвентаризацій тощо), висновків спеціалістів (щодо якості та придатності матеріальних цінностей).

Слід зауважити, що метод аудиту визначається як сукупність прийомів, за допомогою яких оцінюється стан об'єктів. Останні поділяються на методичні прийоми для проведення перевірки й методичні прийоми для здійснення її організації [21].

При перевірці докладної інформації щодо збуту готової продукції та визнання доходу аудитор використовує наступні методи, а саме:

- перевірка – вивчення проведених записів, документів чи наявності активів (інвентаризація, візуально);
- спостереження – нагляд за процесом або процедурою (спостереження за процесом інвентаризації);
- запит і підтвердження – це процес звернення за необхідною інформацією до внутрішніх служб суб'єкта господарювання. Запити можуть бути офіційно-письмові, неофіційно-письмові, усні. Підтвердження – це відповіді на запити;
- обчислення – арифметичні дії щодо точності сум у первинних документах й облікових записах чи проведення незалежних підрахунків.

3.2. Порядок проведення аудиту на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

Відповідно до Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [32] та Закону «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [33] передбачено особливий підхід до методології й організації аудиторського незалежного контролю, який здійснює на договірних засадах перевірку достовірності звітних даних,

балансів, законності господарських операцій, аналіз фінансового стану, і водночас надає консультаційні послуги з економіки, права, фінансів, обліку тощо.

Послідовність аудиторської перевірки діяльності підприємства складається з цілого ряду дій:

- збір і аналіз інформації, необхідної для оцінки достовірності бухгалтерського, фінансового обліку та фінансової звітності суб'єкта підприємницької діяльності;
- визначення профілю та обсягу діяльності підприємства за установчими документами, за статутом, характером і змістом його роботи;
- шляхом порівняння фактичної діяльності підприємства зі статутною встановлення невідповідності між ними, про що необхідно поставити до відома керівництво фірми і порекомендувати йому внести зміни чи доповнення до статуту і здійснити перереєстрацію підприємства у відповідних державних органах;
- планування аудиту і наступний контроль аудиторської перевірки;
- оцінювання внутрішнього аудиторського контролю;
- аналіз показників балансу і даних інших форм фінансової звітності;
- перевірка аналогічних показників балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал;
- контроль відповідності даних фінансової звітності записам в облікових регістрах;
- перевірка відповідності даних бухгалтерського фінансового обліку і фінансової звітності вимогам чинного законодавства і нормам облікової політики;
- попередня оцінка повноти і правильності складання балансу та інших форм фінансової звітності.

Одним із важливих аспектів аудиту є глибокий аналіз всіх статей балансу і перевірка їх відповідності записам у Головній книзі за аналізований період. Якщо при цьому буде виявлено невідповідності щодо бухгалтерських

записів чи окремих сумових показників, аудитор звертається до облікових регістрів і первинних документів. Шляхом перевірки записів у облікових регістрах і даних первинних документів аудитору слід встановити повноту обліку, правильність записів у облікових регістрах і первинній документації, їх реальність.

При плануванні і здійсненні аудиторських процедур, оцінюванні отриманих матеріалів аудитор повинен враховувати, що невиконання клієнтами вимог законодавчих та нормативно-правових актів України може стати причиною перекручення фінансової звітності підприємства й істотно вплинути на фінансові результати діяльності клієнта. Однак згідно з національним нормативом аудиту № 8 "Перевірка дотримання підприємствами вимог законодавчих та нормативно-правових актів України" [34] виявлення випадків невиконання клієнтом вимог законодавчих та нормативно-правових актів України не є метою й обов'язком аудитора.

Факти порушення вимог законодавчих та нормативно-правових актів підлягають спеціальній юридичній експертизі та є поза професійною компетенцією і знаннями аудитора.

Проведення хоча б однієї аудиторської перевірки фінансової звітності підприємства може допомогти службовим особам підприємства уникати надалі суттєвих порушень вимог нормативних актів.

Однак аудитору слід врахувати, що під час проведення аудиторських перевірок завжди існує ризик того, що помилки не виявлять, навіть якщо перевірка добре спланована і проведена відповідно до вимог Національних нормативів аудиту. Зазначена ймовірність зростає внаслідок впливу таких факторів:

- наявність значної кількості нормативних актів;
- неминуча відносна обмеженість систем обліку і внутрішнього контролю, які не можуть висвітити всю фактичну діяльність клієнта, а також відносна суб'єктивність, що супроводжує таку аудиторську процедуру, як тестування;

- визнання того, що значна кількість аудиторських доказів, отриманих аудитором, мають не доказовий, а інформативний характер.

Типовими помилками, виявленими при аудиті реалізації готової продукції є:

- оцінка готової продукції не відповідає методу оцінки, встановленому обліковою політикою;
- оцінка відвантаженої продукції не відповідає встановленому обліковою політикою методу;
- неправильний розрахунок і відображення відхилень фактичної собівартості від вартості її по обліковим цінам;
- відображення в обліку власної готової продукції, що вироблена з давальницької сировини; неповне відображення в обліку виробленої продукції;
- несвоєчасне відображення в обліку відвантаженої продукції;
- нездійснення інвентаризації готової продукції;
- неправильне відображення в обліку морально застарілої, зіпсованої
- готової продукції;
- неправильне визначення діяльності з виготовлення продукції з давальницької сировини як торгівельної.

Під час підготовки до проведення аудиторської перевірки аудитор має ретельно вивчити ті законодавчі та нормативно-правові акти, невиконання вимог яких може спричинити перекручення фінансової звітності підприємства.

Згідно з міжнародним операційним стандартом, "аудитор повинен провести такий огляд фінансової звітності, який був би достатнім для вираження думки про фінансову звітність у цілому".

Безумовно, звіти аудитора можуть не загострювати увагу на незначних обставинах. Аудиторський звіт має виділити найголовніше. Основна мета аудитора — впевнитися, що довіру до фінансової звітності не підірвано.

При перевірці системи внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку руху готової продукції велику увагу аудитор приділив дослідженню питань, перелік яких наведено далі. На їх основі побудована програма аудиту та визначені процедури.

1. При перевірці обґрунтованості цін і строків реалізації продукції за договорами аудитор керувався складеними плановими калькуляціями.

2. Ймовірність неврахованих рахунків-фактур і накладних невисока, оскільки здійснюється їх попередня нумерація.

3. При співставленні кількості відвантаженої продукції з даними рахунків-фактур, не виявлено помилкових даних, оскільки здійснюється їх щомісячне співставлення.

4. При перевірці товаро-транспортних накладних на предмет помилок при підрахунку кількості, суми, застосування цін, націнок не виявлено грубих порушень.

5. Оскільки головним бухгалтером щоквартально контролюється собівартість реалізованої продукції, було вибірково перевірено лише арифметичні підрахунки та підтверджено їх правильність.

6. При перевірці дотримання графіку документообороту з обліку реалізації продукції, виявлено, що первинні документи інколи здаються до бухгалтерії з запізненням. Це може призвести до перекручення фінансової звітності через відсутність даних.

7. Так як, інвентаризація готової продукції на складах проводиться лише 1 раз в квартал, її було проведено і підтверджено залишки.

8. На підприємстві немає єдиної облікової політики з реалізації готової продукції - не встановлено конкретний метод обліку для реалізації, тому було ретельно перевірено правильність податкових розрахунків з ПДВ і при цьому грубих порушень немає: не виявлено сум, які не оподатковані ПДВ; правильно

визначена база оподаткування; суми ПДВ підраховані правильно; всі податкові накладні є в наявності і оформлені відповідно, не виявлено порушень при перевірці оподаткування операцій, які звільнені від оподаткування; сума податкових зобов'язань обчислена правильно і перерахована вчасно. Аудитор переконався в тому, що всі розрахунки по ПДВ правильно відображені в регістрах бухгалтерського обліку (в журналах-ордерах №1, №3) та на рахунках бухгалтерського обліку (30, 31, 36, 64 та інші).

9. Оскільки, щомісячно перевіряється відповідність записів аналітичного і синтетичного обліку реалізації, було здійснено вибіркиму перевірку та порушень не виявлено.

10. При перевірці даних звітів про виробництво готової продукції і звітів про оприбутковану на склад готову продукцію виявлено декілька випадків невідповідності, тому була проведена вибіркима інвентаризація готової продукції на складі.

11. В деяких випадках рахунки-фактури не датуються днем відвантаження, при цьому можливе неправильне відображення об'ємів реалізації продукції.

12. При списанні накладних витрат ймовірність виникнення помилки не велика, оскільки дотримується спосіб, затверджений обліковою політикою.

13. Аудитором підтверджено правильність ведення первинних документів з обліку готової продукції та її реалізації, а також відображення у регістрах узагальнюючої інформації, правильність застосування при цьому рахунків бухгалтерського обліку. Отже наявність помилок в кореспонденції рахунків невелика.

14. Дані первинного, аналітичного і синтетичного обліку готової продукції та реалізації звіряються періодично, тому немає ймовірності перекручення щомісячних даних.

Результати перевірки було оформлено аудиторським висновком, який призначений для широкого кола користувачів. Його оприлюднення є

свідченням того, що річний бухгалтерський звіт підприємства відповідає чинному законодавству, методології ведення бухгалтерського обліку, визначеній внутрішній обліковій політиці підприємства і є достовірним.

Розглянемо аудиторський висновок на ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, який був проведений за даними бухгалтерського обліку і звітності за період з 1 березня 2021 року до 31 березня 2021 року.

Аудиторський висновок
незалежної аудиторської фірми "ТРАНСАУДИТ"
про достовірність фінансової звітності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” за 2020
рік.

Державній податковій адміністрації.

Нами було проведено перевірку доданої фінансової звітності у складі: Баланс на 31 грудня 2020 року, Звіт про фінансові результати за 2020 рік, Звіт про рух грошових коштів за 2020 рік, Звіт про власний капітал за 2020 рік ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”.

Відповідальність за надану звітність несе керівництво підприємства. До наших обов’язків входить підготовка висновку на основі інформації, отриманої під час аудиторської перевірки цього звіту.

Перевірку сплановано і проведено відповідно до нормативів аудиту, що діють в Україні, та міжнародних стандартів аудиту для отримання достатніх доказів відсутності суттєвих помилок у звітності підприємства.

Під час аудиторської перевірки проаналізовано бухгалтерські принципи, які використовувалися підприємством, розглянуто оцінки матеріальних статей балансу, застосовувані керівництвом підприємства, і звітності в цілому, стан корпоративного управління, у тому числі систем внутрішнього контролю і управління ризиками емітента відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства". Ми вважаємо, що зібраної під час перевірки інформації досить для складання висновку.

Ми підтверджуємо, що за винятком невідповідностей, викладених у додатку №1 „Аудиторський звіт”, які мають обмежений вплив на стан справ

підприємства в цілому та не перекручують його дійсного фінансового становища, фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно подає фінансову інформацію про ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”, що перевіряється з 01 березня 2021 року, згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні.

Директор аудиторської фірми "ТРАНСАУДИТ"

(Сертифікат АПУ серії А № 007180, безстроковий) Кравченко Тетяна Валеріївна

31 березня 2021 р.

Аудиторська фірма "ТРАНСАУДИТ" (Ліцензія: серія АЕ №286597 від 12.10.2013р., 65044, місто Одеса, проспект Шевченка, 2, т. 0487236176)

Додаток до аудиторського висновку.

Аудиторський звіт.

Предметом і метою діяльності ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” є виробництво виробництво чаю та кави (КВЕД 10.83); виробництво прянощів і приправ (КВЕД 10.84); виробництво інших харчових продуктів, не віднесених до інших угруповань (КВЕД 10.89) для забезпечення потреб підприємств громадського харчування відповідно до чинного законодавства України.

Особи, відповідальні за фінансово-господарську діяльність: директор Директор Терзієв Сергій Георгійович - за весь підконтрольний період, головний бухгалтер Горда Ольга Вікторівна - за весь підконтрольний період. Аудиторський контроль проведено за участю директора і головного бухгалтера.

Суцільній перевірці підлягали первинні документи з касових, банківських операцій, праці та заробітної плати, основних засобів, фінансової діяльності за період з 1 березня 2021 року до 31 березня 2021 року.

Вибіркові перевірці підлягали документи по поставках сировини постачальниками за квітень, червень, серпень, жовтень і грудень 2020 р.

Облікові аналітичні реєстри перевірено суцільно з обліку касових і банківських операцій, цінних паперів, праці і заробітної плати, резервів і фондів, розрахунково-кредитних операцій, розрахунків з бюджетом по сплаті податків, фінансових результатах.

Реєстри синтетичного обліку – журнали-ордери, відомості, Головна книга, а також поточна і річна звітність, бухгалтерські баланси - перевірені за звітними періодами - березень, червень, вересень, грудень 2020 року.

При дослідженні господарських операцій вивчено первинні документи, облікові реєстри, бухгалтерський баланс і звітність Косарського спиртового заводу за період з 1 березня 2021 року до 31 березня 2021 року, а також нормативно-правову документацію, яка регулює фінансово-господарську діяльність підприємств в Україні.

Організація і методологія бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності Косарського спиртового заводу здійснюється відповідно до Закону України “Про підприємства”, а також нормативно-правових актів про підприємницьку діяльність.

Первинні документи з обліку фінансово-господарської діяльності складені на типових формах, затверджених Держкомстатом України. Господарські операції у первинних документах відображаються згідно нормативних актів про документи і документооборот у бухгалтерському обліку, затвердженими Мінфіном і Держкомстатом України.

Проте виявлено факти порушення при перевірці дотримання графіку документообороту з обліку реалізації продукції, виявлено, що первинні документи інколи здаються до бухгалтерії з запізненням, це може призвести до перекручення фінансової звітності через відсутність даних. При перевірці даних звітів про виробництво готової продукції і звітів про оприбутковану на склад готову продукцію виявлено декілька випадків невідповідності. В деяких випадках рахунки-фактури не датуються днем відвантаження, при цьому можливе неправильне відображення об’ємів реалізації продукції.

Господарські операції в бухгалтерському обліку ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” відображено відповідно до плану рахунків бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності підприємств.

Господарські операції в бухгалтерському обліку заводу відображено своєчасно, аналітичний і синтетичний облік між собою тотожні, розбіжностей не виявлено.

Звітність ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ” складено відповідно до нормативних документів про бухгалтерські звіти і баланси, затверджених Мінфіном і Держкомстатом України.

Аудиторській перевірці підлягали Баланс підприємства на 31 грудня 2020 року, Звіт про фінансові результати за 2020 рік, Звіт про рух грошових коштів за 2020 рік, Звіт про власний капітал за 2020 рік. У перелічених формах у повному обсязі відображена фінансово-господарська діяльність заводу. Позастатутної діяльності не виявлено. Перевіривши зміст зазначених звітних форм, аудитором встановлено, що показники в них взаємопов’язані і тотожні між собою, відповідають даним реєстрів бухгалтерського обліку, Головної книги і бухгалтерського балансу.

Статті бухгалтерського балансу підтверджені інвентаризацією, проведеною відповідно до нормативних документів про бухгалтерські звіти і баланси, які діють в Україні.

Ми вважаємо за можливе надати умовно-позитивний аудиторський висновок, оскільки за винятком згаданих обмежень, надана інформація свідчить про відповідність здійснюваної господарської діяльності діючому законодавству. Проте названі моменти мають обмежений вплив на стан справ у цілому, і не перекручують дійсності загальної картини фінансового стану. Прийнята система бухгалтерського обліку задовольняє законодавчі та нормативні вимоги. Фінансова звітність складена на основі дійсних облікових даних і в цілому достовірно відображає фактичний фінансовий стан на 31.03.2021 року.

Директор аудиторської фірми "ТРАНСАУДИТ"

(Сертифікат АПУ серії А № 007180, безстроковий) Кравченко Тетяна
Валеріївна

31 березня 2021 р.

3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів ПРАТ “ЄННІ ФУДЗ”

На діяльність підприємства впливає значне зниження платоспроможності населення. Недостатність оборотних коштів та висока вартість банківських кредитів обмежують розвиток та розширення підприємства. Найважливішими передумовами скорочення вкладень оборотних коштів в сферу обігу є раціональна організація збуту готовій продукції, застосування прогресивних форм розрахунків, своєчасне оформлення документації і прискорення її руху, дотримання договірної і платіжної дисципліни.

Протягом аналізованого періоду ми спостерігаємо підвищення більшості показників фінансово-економічного стану. Проте рентабельність мала незначний спад. Рентабельність операційної діяльності зменшилася на 1,99. Щоб його підвищити підприємство може зменшити операційні витрати, це можна досягнути за рахунок економного використання сировини, матеріалів, палива, енергії, більш повного використання виробничих потужностей, що сприяє зниженню цін на продукцію. Рентабельність власного капіталу можна підвищити шляхом зниження виробничих, збутових та інших витрат дозволить підвищити чистий прибуток, як і активізація роботи з нарощування доходу. Рентабельність активів знизилася на 0,98% впродовж аналізованого періоду. Для збільшення показника потрібно оптимізувати структуру активів, які збільшилися впродовж аналізованого періоду, що дозволить скоротити їх обсяг і підвищити рентабельність.

Товариство фінансує свою діяльність за рахунок власних коштів та кредитних ресурсів. Робочий капітал достатній (40517,00 тис. грн.) і в цілому

відповідає поточним потребам підприємства. Таким чином оборотні активи підприємства перевищують його короткострокові зобов'язання. Наявність робочого капіталу свідчить про те, що підприємство здатне сплатити власні поточні борги та має фінансові ресурси для розширення діяльності та інвестування. За оцінками фахівців емітента можливі шляхи покращення ліквідності полягають в проведенні заходів по збільшенню об'ємів реалізації, відмови від зайвих витрат, зміни цінової політики.

Для збільшення обсягу виробництва на підприємстві потрібно, щоб постійно велася робота з підвищення конкурентоспроможності продукції: вона виготовляється в яскравій кольоровій упаковці. Використовується дилерська форма збуту продукції, реалізація в умовах консигнації. Застосовується гнучка система знижок, в залежності від обсягу закупок, передплати та ін. ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ" планує в 2021 році збільшити обсяг виробництва у порівнянні з 2020 роком. Буде проводитися робота з вдосконалення технологій, розширення асортименту, оновлення упаковки, підвищення рентабельності продукції.

На основі якісного аналізу структури підприємства та ринку харчоконцентратів України та близького зарубіжжя АТ збирається посилити вплив служби маркетингу на прийняття рішень при моделюванні та плануванні виробництва, впроваджуванню нових видів продукції та упаковки. Товариство постійно веде науково-дослідницьку роботу в області техніки та технології в галузевих державних НДІ та вищих учбових закладах.

Зараз запроваджується проект з безвідходної технології виробництва розчинної кави з утилізацією вихлопів теплоти, вологи, ароматичних речовин. В співробітництві з науково-дослідницькими інститутами України товариство веде неперервну дослідницьку роботу з розширення асортименту, підвищення якості, розробки нових засобів розфасовки, які дозволять значно збільшити життєвий цикл продукції. Значне місце в розробці нових видів виробів належить продукції медико-дієтичного використання з проектними властивостями.

В звітному році товариство не спрямовувало грошові кошти на дослідження та розробки, що повинно призвести до утримання вигод в майбутньому.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання роботи вивчалися теоретичні засади та нормативно-правова база обліку збуту готової продукції та визнання доходів.

Визначено поняття:

- Готова продукція – це продукція (виріб, напівфабрикат, робота, послуга), що повністю закінчена обробкою на даному підприємстві, пройшла всі стадії технічного випробування (якщо вимагають відповідні її особливості), відповідає технічним умовам і стандартам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад.

- Дохід – це потік грошових коштів за певний період часу, який отримується від продажу продукції. Поняття “збут” необхідно розуміти як процес, у результаті якого відбуваються зміна власника товару і повний розрахунок за нього відповідно до наявних домовленостей між покупцем і продавцем. Запропоноване визначення свідчить про спільну змістову природу понять “реалізація” і “збут” продукції підприємства, як систему дій, котрі забезпечують чітку та цілеспрямовану діяльність із продажу продукції.

Також проведено первинний, синтетичний та аналітичний облік об'єкта дослідження. Аналітичний та синтетичний облік ведеться по рахунках та стандартах бухгалтерського обліку. В аналітичному та синтетичному обліку велике значення мають реєстри, які без помилок узагальнюють інформацію, отриману з первинних документів.

Здійснення бухгалтерського обліку на підприємстві регулюються нормативно-правовими актів - це дає змогу вести бухгалтерський облік та складати фінансову звітність за одним принципом та формою.

На ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" присутній повністю укомплектований відділ бухгалтерії, який в повній мірі забезпечує відображення операцій на безперервній основі. Дії кожного працівника підкріплюються посадовою інструкцією.

Облікова політика є важливим інструментом, завдяки чому існує поєднання державного регулювання та власної ініціативи підприємства в питаннях організації та ведення бухгалтерського обліку

Проведено аналіз фінансових показників ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ". Виходячи з проведених розрахунків бачимо що за аналізований період показники коливаються. Спостерігати незначний спад фінансової стійкості та показників рентабельності, хоча залишаються на досить високому рівні. При цьому чистий дохід і чистий прибуток збільшилися. Показники ліквідності також показують позитивну тенденцію до збільшення.

Аналізуючи показники збуту готової продукції, спостерігаємо збільшення об'єму продажів, також зросли ціни і, відповідно, збільшився дохід від реалізації. Аналіз ритмічності випуску продукції ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ" можемо побачити плановий та фактичний випуск продукції помісячно. Бачимо, що план перевиконано на 9,5 і також спостерігаємо на збільшення попиту в зимовий період.

Також за даними балансу готової продукції спостерігаємо, що на зміну фактичних обсягів реалізації продукції впливають такі чинники, як зміна обсягу виробництва продукції, зміна залишків продукції на складах та зміна обсягів відвантаження продукції.

Визначено завдання та методи проведення внутрішньої аудиторської перевірки готової продукції, її збуту та визнання доходу. Проведена аналітичне дослідження полягає у вивченні поточного стану ПРАТ "ЄННІ ФУДЗ", його відхилень від запланованого рівня, а також виявлення чинників, що спричинили ці відхилення. Це є базою для прийняття аудитором обґрунтованих висновків. Визначено типові помилки, надано аудиторський звіт та аудиторські висновки.

Визначено основні проблеми та методи їх вирішення. Такі, як збільшення рентабельності, покращення якості готової продукції, впровадження нових технологій та розширення ринку збуту.

Отже, можна зробити висновок, що досліджуване підприємство ПрАТ "ЄННІ ФУДЗ" веде господарську діяльність відповідно діючому законодавству та нормативно-правовим актам, ведення податкового обліку та прийнята система бухгалтерського обліку не суперечить вимогам Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та діючому законодавству, іншим нормативним актам. Фінансова звітність складена на основі дійсних облікових даних і в цілому достовірно відображає фактичний фінансовий стан.

Підприємство в прибуткове, з позитивними фінансовими показниками, в планах має на меті розширення виробництва, збільшення потужностей та розширення асортименту продукції за рахунок розроблення нових видів продукції для задоволення попиту, для підтримання своєї конкурентоспроможності та держави на міжнародних ринках збуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> .
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> .
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> .
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> .
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> .
6. Наказ "Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування"[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text> .
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> .
8. Закон України "Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2809-15#Text> .
9. Закон України "Про захист економічної конкуренції" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> .

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 “Дохід” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_025 .

11. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> .

12. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> .

13. Наказ № 88 24.05.1995 “Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> .

14. Методи оцінки імовірності банкрутства підприємства в антикризовому управлінні /Слободян Н.Г.: [Удосконалення обліково-аналітичної роботи та її вплив на економічну інтеграцію країни: колективна монографія]– К.: НУХТ, 2018. - с.83-92.

15. Напрями оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємств України / Слободян Н.Г., Хабенко О.І., Збірник наук. праць «Формування ринкових відносин в Україні» - Науково-дослідний економічний інститут Мінекономіки України, №15, вип..2, 2016, с.17-19.

16. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.

17. Шостак Г. В. Готова продукція: проблеми відображення у бухгалтерській звітності та шляхи їх вирішення. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/bitstream> .

18. Яковишина Н. А., Чистоколяна О. І. Актуальні питання відображення у фінансовій звітності інформації про виробничу продукцію. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com> .

19. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік: [підруч.] / Й.Я.Даньків, М.Я.Остап’юк., - К: Знання, 2017. – 469 с.

20. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.11.2012 № 260/6 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення аудиту фінансової звітності кредитних спілок відповідно до Міжнародних стандартів аудиту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr_02230-12#Text .

21. Маркус О.В. Особливості організації обліку процесу реалізації готової продукції за національними стандартами / О.В. Маркус, І.О. Романюк // Науковий вісник Буковинського державного фінансово-економічного університету. Економічні науки. – 2014. – Вип. 26 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/> .

22. МІЖНАРОДНИЙ СТАНДАРТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ 2 «Запаси» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text .

23. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> .

24. Бухгалтерський фінансовий облік / за редакцією д.е.н. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир ПП «Рута» 2018. 686 с.

25. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2016. 556 с.

26. Бухгалтерський фінансовий облік / за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Вид. 7-оє. – Житомир : Вид-во "Рута", 2016. – 832 с.

27. Економічна енциклопедія. У трьох томах. – Т. 1 / за ред. С.В. Мочерного та ін. – К. : Вид. центр "Академія", 2017. – 863 с.

28. Шмиголь Н.М. Економічна суть доходів та доходності в системі управління підприємством / Н.М. Шмиголь // Держава та регіон : наук.-виробн. журнал. – Сер.: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя : Вид-во Класичного приватного університету. – 2019. – № 7. – С. 221-225.

29. Блонська В.І. Стратегія управління доходами торговельного підприємства в умовах розвитку ринкових відносин / В.І. Блонська //

Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.- техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2018. – Вип. 18.6. – С. 117-123.

30. 32. Спільник, І. В. Аналіз виробничо-збутової діяльності у підвищенні конкурентоспроможності підприємства / І. В. Спільник, О. М. Загородна // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; ред. кол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін.–Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка» 2016. – Вип. 17. – С. 106-120.

31. Спільник І. В. Економічний аналіз: навч.-метод. комплекс дисципліни (для студентів економічних спеціальностей) / І. В. Спільник, О. М. Загородна. – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 432 с.

32. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> .

33. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> .

34. Національний норматив аудиту № 8 "Перевірка дотримання підприємствами вимог законодавчих та нормативно-правових актів України" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va073230-98#Text> .

35. Аналіз необоротних активів підприємств харчової промисловості / Духновська Л.М., Скоморохова С.Ю., Горбунова С.Є// Науково-виробничий журнал «Держава та регіони» серія: економіка та підприємство, №1-2018 р.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнарод ні стандарт и фінансов ої звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	9	7	
первісна вартість	1001	40	40	
накопичена амортизація	1002	31	33	
Незавершені капітальні інвестиції	1005		204	
Основні засоби:	1010	21978	19891	
первісна вартість	1011	62341	62575	
знос	1012	40363	42684	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030			

які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	21987	20102	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	5428	6864	
Виробничі запаси	1101	3318	4651	
Незавершене виробництво	1102	339	385	
Готова продукція	1103	1770	1827	
Товари	1104	1	1	
Поточні біологічні активи	1110			
Депозити перестрахування	1115			
Векселі одержані	1120			
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9948	12899	
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130			

з бюджетом	1135		1	
у тому числі з податку на прибуток	1136			
з нарахованих доходів	1140			
із внутрішніх розрахунків	1145			
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	519	545	
Поточні фінансові інвестиції	1160			
Гроші та їх еквіваленти	1165	355	103	
Готівка	1166			
Рахунки в банках	1167	355	103	
Витрати майбутніх періодів	1170			
Частка перестраховика у страхових резервах	1180			
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182			
резервах незароблених премій	1183			
інших страхових резервах	1184			
Інші оборотні активи	1190	34	3	
Усього за розділом II	1195	16284	20415	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200			
Баланс	1300	38271	40517	

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнарод ні стандарт и фінансов ої звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	46733	46733	
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401			
Капітал у дооцінках	1405	6651	6651	
Додатковий капітал	1410			
Емісійний дохід	1411			
Накопичені курсові різниці	1412			
Резервний капітал	1415			
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-17046	-14408	
Неоплачений капітал	1425	()	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()	()
Інші резерви	1435			
Усього за розділом I	1495	36338	38976	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500			
Пенсійні зобов'язання	1505			

Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	1017	709	

за розрахунками з бюджетом	1620	321	268	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	87	103	
за розрахунками з оплати праці	1630	336	379	
за одержаними авансами	1635			
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	172	82	
Усього за розділом III	1695	1933	1541	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	38271	40517	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за 2020 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39963	33674
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(27006)	(23610)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	12957	10064
Валовий: збиток	2095	()	()
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	182	1759

Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(3731)	(2934)
Витрати на збут	2150	(6091)	(5941)
Інші операційні витрати	2180	(625)	(390)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	2692	2558
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(54)	(25)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	2638	2533
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	()	()

Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2638	2533
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	()	()

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2638	2533

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	17058	14932
Витрати на оплату праці	2505	8516	6578
Відрахування на соціальні заходи	2510	1879	1443

Амортизація	2515	2371	2641
Інші операційні витрати	2520	7941	7710
Разом	2550	37765	33304

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	186932022	186932022
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	186932022	186932022
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.0141121	0.0135504
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.0141121	0.0135504
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Додаток В

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) за 2020 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	43751	37052
Повернення податків і зборів	3005		
у тому числі податку на додану вартість	3006		
Цільового фінансування	3010	132	84
Надходження від отримання субсидій,	3011		

дотацій			
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		108
Надходження від повернення авансів	3020	10	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	29	
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		4
Надходження від операційної оренди	3040		
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		
Надходження від страхових премій	3050		
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		
Інші надходження	3095		202
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(29438)	(26331)
Праці	3105	(6889)	(5211)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(1863)	(1404)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(4872)	(3062)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	()	()
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(2628)	(1617)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(2244)	(1445)
Витрачання на оплату авансів	3135	()	(556)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	()	()

Витрачання на оплату цільових внесків	3145	()	()
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	()	()
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	()	()
Інші витрачання	3190	(631)	(263)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	229	623
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		23
Надходження від отриманих: відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Надходження від погашення позик	3230		
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	()	()
необоротних активів	3260	(382)	(257)
Виплати за деривативами	3270	()	()
Витрачання на надання позик	3275	()	()
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	()	()

Інші платежі	3290	()	()
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-382	-234
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305	7692	
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		
Інші надходження	3340	126	
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	()	()
Погашення позик	3350	7692	
Сплату дивідендів	3355	()	()
Витрачання на сплату відсотків	3360	(54)	(43)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	()	()
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	()	()
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	()	()
Інші платежі	3390	(254)	(45)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-182	-88
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-335	301
Залишок коштів на початок року	3405	355	152
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	83	-98
Залишок коштів на кінець року	3415	103	355

Звіт про власний капітал за 2020 рік

Стаття	Код рядка	Зареє стров аний капіт ал	Капі тал у дооц інках	До да тк ов ий ка піт ал	Рез ерв ни й кап іта л	Нероз поділ ений прибу ток (непо крити й збиток)	Нео плач ени й капі тал	Ви луч ени й капі та л	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	46733	6651			- 17046			3633 8
Коригування: Зміна облікової політики	4005								
Виправлення помилок	4010								
Інші зміни	4090								
Скоригований залишок на початок року	4095	46733	6651			- 17046			3633 8
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100					2638			2638
Інший сукупний дохід за звітний період	4110								
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111								
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112								
Накопичені	4113								

курсові різниці									
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114								
Інший сукупний дохід	4116								
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200								
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205								
Відрахування до резервного капіталу	4210								
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215								
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220								
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225								
Внески учасників: Внески до капіталу	4240								
Погашення	4245								

заборгованості з капіталу									
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260								
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265								
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270								
Вилучення частки в капіталі	4275								
Зменшення номінальної вартості акцій	4280								
Інші зміни в капіталі	4290								
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291								
Разом змін у капіталі	4295					2638			2638
Залишок на кінець року	4300	46733	6651			- 14408			3897 6